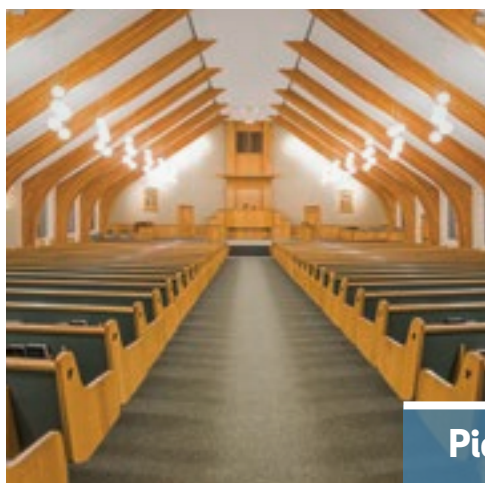

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

AAMBINDER

Picture Butte (Alberta, Canada)

10/03/2022
jaargang 100

nr **23**

Eén grote kerk bouwen of de gemeente splitsen? Na veel overwegingen koos de gemeente Lethbridge op 16 juli 1996 voor dat laatste. Ds. G.M. de Leeuw nam op 14 mei 1998 een kerk in gebruik in Picture Butte. De eerste ambtsdragers waren de ouderlingen J. van den Broek en J. Slingerland en diaken P. Bel. Ds. De Leeuw institueerde de gemeente op 3 juni 1999. Kort daarna werden ook R. Grisnich en C. Oskam diaken. In een hoek

van het kerkterrein kwam in april 2004 een eigen begraafplaats gereed. Naast de kerk werd in februari 2005 een bejaardentehuis geopend voor de gemeenten in de provincie Alberta: Bethesda Care Home. Het is later uitgebreid. Het kerkgebouw werd ook te klein. Op 10 november 2015 besloot de kerkenraad diensten te beginnen in Nobleford. Daar ontstond in 2016 een afdeling, die in 2019 werd geïnstitueerd.

Het kruis opnemen

De Heere Jezus Christus is met Zijn discipelen op weg naar Jeruzalem. De dag waarop het lijden van de Borg het toppunt zal bereiken, is aanstaande.

Toen zeide Jezus tot Zijn discipelen: Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op, en volge Mij.

Mattheüs 16:24

De plaats waar de Heere Jezus de toorn van Zijn Vader zal blussen met Zijn dood en opstanding, waarmee Hij zal betalen voor Zijn volk, komt met elke stap dichterbij. Het is een dag waartoe Hij Zich van eeuwigheid verplicht heeft uit liefde tot Zijn Vader en Zijn van de Vader ontvangen bruid. Hij zal die Bruidskerk gaan verlossen van de zonde en de schuld. Het is een weg die naar Gods raad en wil vastligt en zal worden uitgevoerd.

Deze weg is Petrus en de andere discipelen echter niet naar de zin. Petrus is vóór de Heere Jezus gaan staan en heeft zich duidelijk uitgesproken tegen de wil en de weg van zijn Meester: 'Heere, zijt U genadig; dit zal U geenszins geschieden'. De discipelen verkiezen liever een weg die de hele wereld in het verderf zou storten. Maar de Heere Jezus doorziet de verzoeking van de satan. Petrus en de andere discipelen worden op hun plek gezet: Niet jullie wil, maar Mijn wil zal geschieden.

Daarna neemt de Heere Jezus geen afscheid van de discipelen, maar geeft hun een liefdevolle raad. Het is een raad aan Zijn discipelen en daarmee ook een raad aan al Gods volk. Een raad die ze in de verzoeking en beproeving zo nodig zullen blijken te hebben. De Meester, het Hoofd, zal verwond worden. En dat zullen de leden van het lichaam voelen.

ds. H.E.P. Fortuijn,
Zwijndrecht

Kroon en kruis

We leren hier dat zelfs de besten onder Gods kinderen bij tijd en wijle raad en advies nodig hebben. Gods volk moet niet dromen van een kroon op aarde, want ze zullen hier het kruis moeten dragen. Dat is een raad die we ook elkaar moeten voorhouden, om ons kruis op te nemen en Hem te volgen. Een kruis kan zijn wat ons is overkomen. Een kruis is een kruis als het als kruis wordt ervaren en gevoeld. Wat heeft de zonde toch teweeggebracht. Lijden, moeite en verdriet. Gods oordelen hebben ook hun sporen getrokken in de achterliggende twee jaar. Eenzaamheid, rouw, ziekte, blijvende gevolgen en schade aan het lichaam, chronische kwalen en psychische noden. Het kan het hart zo opstandig maken. Het is genade als de Heere hierin voor opstand bewaart.

Maar er zijn ook andere kruisdragers. Mensen waar het ogenschijnlijk goed mee gaat, maar die een stil en eenzaam kruis dragen. Er is een volk dat weleens door genade alleen mag geloven dat het Kind van Bethlehem hen zal verlossen van hun zondige bestaan, dat Zijn liefde voor hen mocht proeven en smaken. Dat maakt hun wederliefde tot Hem zo sterk dat ze hun leven wel voor Hem zouden willen geven. O, alles hebben ze voor Hem overgehald. De last van zonde en ongerechtigheid scheen geheel verdwenen, maar desondanks zijn het kruisdragers gebleven. Zo zijn ze erachter gekomen dat ondanks de wederliefde in het hart er ook nog iets anders meegedragen wordt. Ze hebben een hart dat nu precies het tegenovergestelde doet dan wat ze zouden willen. Het zijn deze kruisdragers die, ondanks alles wat plaatsgevonden heeft in hun leven, nog dagelijks worstelen met hun verdorven bestaan. Al het mogelijke hebben ze geprobeerd om er verandering in aan te brengen uit liefde tot Hem, hun enige Leraar. Maar ze vallen zichzelf zo tegen. Ze hebben gedacht dat het wel beter zou worden, nu Hij in hun leven gekomen was. Maar het tegendeel blijkt waar. Hun hart is nog zo geneigd tot de zonde. Al zuchtende moeten ze dat waarnemen. Het is een kruis dat zwaar is en pijnlijk drukt op de schouders.

Het pak van Christen

We zouden dat kruis kunnen vergelijken met het pak van Christen, op weg van het poortje naar de heuvel van Golgotha.

In dit nummer

2 Het kruis opnemen

9 Het uiterste van de mens [3]

24 Afsnijdende prediking

- 3** Het gekrookte riet [10]
- 4** Op steenworp afstand
- 6** Elke stem doet ertoe
- 7** Commentaar: Na twee jaar
- 8** Lópen zal ze...
- 10** Van overzee: Oorlog
- 11** Instituering en bevestiging in Ecuador
- 12** Serie: Johannes de Kok [8]:
Laatste levensfase van Jewannes
- 13** "Ik ben verstomd", van Thomas Brooks [5]
- 14** Boekennieuws
- 15** Kerknieuws
- 16** Berichten
- 16** Kerkdiensten
- 23** Jeugdrubriek

Wat is dat een last om te dragen. Geliefde lezer: Is dat uw kruis? Of is uw wereldgezinde hart, de zonde tegen Gods geboden voor u nog geen kruis? Koestert u nog het genot dat de zonde met zich meebrengt, dat consumeren van een onge-reemd verlangen naar alles wat de wereld uw vlees en hart te bieden heeft? Of is dat alles door genade uw kruis geworden, omdat u dagelijks moet waarnemen zo uit de aarde aards te zijn? Ook voor dit kruis geldt dezelfde raad: Zo iemand achter Mij wil komen, neem dat kruis op, verloochen uzelf en volg Mij.

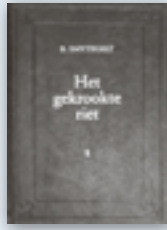
De discipelen en allen van Gods volk zullen het moeten inleven dat de weg van zalig worden gaat zoals de Heere dat wil. De Heere heeft geen meedenkers nodig. Hij wil u aan Zijn voeten zien, buigend als een onwaardig zondaar. Zo wil Hij het. Het is Zijn weg, om ook na ontvangen genade zo Christus te volgen. En in die weg moet een mens leren sterven aan zichzelf, als een opstandeling, maar ook als één die gewillig is gemaakt.

De discipelen en allen van Gods volk zullen het moeten inleven dat de weg van zalig worden gaat zoals de Heere dat wil.

Een eenzijdig liefdeswerk

Dat is wel een weg tegen het vlees. Want wat willen we graag dienen, wat zouden we graag helpen. Maar dat kan niet. Hij zal de prijs alleen betalen. Hij zegt: Ik zal Borg zijn voor uw hemelhoge schuld. Mijn liefde is zo groot en zo volkomen dat Ik, als het Hoofd, voor u zal sterven. En Zijn kerk zal dat ervaren. Hij zal ze gaan leiden in het rechthuis. Hij zal hun tonen hoeveel Hij heeft geleden. Maar Hij zal hun ook tonen waarom Hij heeft geleden, om aan wederhorigen toe te passen: Ik heb de prijs betaald. En alleen daarom is er vrede met God.

Het is Zijn Borgbloed waarom Hij geen ongerechtigheid in Zijn Jakob aanschouwt en niet aanziet de boosheid in Israël. Dat is een eenzijdig liefdeswerk van een drie-enig God. Voor Zijn kinderen zal Hij het kruispak wegnemen, om het nooit meer te aanschouwen of aan te zien. Welgelukzalig is die man of die vrouw. Mag u al delen in dat grote goed?

Uit:
'Het gekrookte riet',
B. Smijtegelt
(uitg. Romijn &
Van der Hoff, 1968).

Het gekrookte riet [10]

'Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken en het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen.'

Mattheüs 12:20a

EERSTE PREDIKATIE

Wenst gij een rietje te zijn? Wat ziet ge er in en waarom wenst gij dit? Waarom is dit u zo bekoorlijk en zo begeerlijk geworden? Zegt ge niet tegen God, al was het rietje nog gekrookt, als het maar recht was: 'Ach, dat ik U eens de eer van het werk mocht geven!' En zou dat kunnen zónder een gekrookt rietje te wezen? Nee, dat kan niet. Gij zult zeggen: 'Ik ben geen gekrookt rietje, ik ben al gebróken, ik ben in zoveel zonden geraakt, ik heb zó gezondigd tegen het licht van mijn consciëntie, tegen de bewerkingen van Gods Geest.' Ik antwoord u: te vallen in de zonde, dat is nog niet hetzelfde als verbroken te worden. Petrus, Noach, Lot en David vielen wel in zonden, maar ze werden niet verbroken. Gij zult zeggen: 'Zou iemand in het grootste verval nog wel kunnen weten of hij een gekrookt rietje is?' Maar, we zien al dat we dit nu niet kunnen afhandelen, daarom zullen we in een volgende predikatie het nog wel meer uitwerken. Wij zullen het nu hierbij laten, en bidden God dat Hij het gesprokene belooft te zegenen tot Zijn eer. Amen.

TWEEDE PREDIKATIE

Waarin enige gevallen en zwaarigheden worden opgelost, die in de vorige predikatie waren overgebleven.

We lezen in de profetie van Jesaja, hoofdstuk 50:4, dat de Heere Jezus zei dat de Heere Hem een tong der geleerden gegeven had om met de moeden een woord ter rechter tijd te spreken.

Wat is een geleerde tong?

1. Dat is een zakelijke tong. Het zijn niet alleen maar woorden waar zo'n tong iemand mee bezighoudt, maar zaken die in wezen dubbel zijn, want elk woord is dubbel van gewicht.
2. Het is niet alleen een zakelijke tong, maar ook een geleerde tong. De ongeleerden hebben een winderige tong, maar de geleerde heeft een tong die als prikkelen en nagelen is, die diep ingeslagen worden (Pred. 12:11). 'De lippen des rechtvaardigen voeden er velen' (Spr. 10:21). Hetgeen ze spreken, gaat naar binnen.
3. Een geleerde tong is een gepaste tong, dat is een tong die niet buiten zijn tijd spreekt. Het is een tong die zijn tijd van spreken en van zwijgen kent. De geleerde tong zal tijd en wijze weten (Pred. 8:5). Hij spreekt op zijn pas. Het is zo schoon, zo sierlijk en aangenaam als gouden appelen in zilveren gebeelde schalen. Men zou ze tevoorschijn willen halen en stelen (Spr. 25:11). Als iemand een tijdig woord spreekt, is dat spreken dubbel geleerd.
4. Het is een tong die niet alleen zakelijk is, voedszaam en gepast, maar het is ook een stille tong. Hoe meer geleerdheid hoe meer zwijgen, en hoe meer stilte hoe meer geleerdheid. De woorden der wijzen moeten in stilheid aangehoord worden (Pred. 9:17a).

(wordt vervolgd)

Op steenworp afstand

'En Hij scheidde Zich van hen af, omtrent een steenworp'.

Lukas 22:41

Het is avond. In het laatste licht van de stervende dag verlaat een groepje mannen Jeruzalem. In het midden gaat Jezus. Zijn ure is gekomen. 'De Fontein des levens gaat Zich aanbieden aan de dood' (Calvijn). Dit is met recht Zijn uittocht.

J. van 't Hul,
Lieren

Aan de andere oever van de beek Kedron ligt het zwarte silhouet van de Olijfberg. Aan de voet van de berg moeten ze zijn, in de stille hof Gethsemané. Reeds wordt Zijn kroon gevlochten en Zijn beker gevuld. Straks laat Hij Zich gewillig offeren als een slachtoffer voor de zonde. 'Hij daalt af in de draaikolken van Gods toorn' (I. Kievit). De bangste nacht van Zijn leven op aarde begint, de nacht waarin kolk en afgrond loeit. 'We naderen nu het heilige der heiligen van het leven van onze Heere op aarde' (Kohlbrugge).

Zijn binnenkamer

Met Zijn elf discipelen verlaat Jezus Jeruzalem aan de oostzijde. De twaalfde discipel, Judas, is reeds overgegeven aan de zwarte duisternis in zijn ziel. Met 'de elven' verlaat Jezus de stad die

haar profeten doodde, waar nu de Borg niet langer wordt begeerd. Hij betreedt de Olijfberg, 'waar Hem een berg van benauwdheid zou drukken' (Ridderus). Op de Olijfberg kwam Hij graag, soms om de nacht door te brengen, soms om Zich terug te trekken voor het gebed (Joh. 18:2). Hier is Zijn bidplaats, Zijn binnenkamer. Dit is heilige grond. De tuinen van Gethsemané worden wel 'de wachtkamer van Golgotha' genoemd. De weg naar het lege graf op Paasmorgen loopt langs het lijden in de hof. Er is geen andere weg. Er is ook geen andere naam onder de hemel gegeven door welke wij moeten zalig worden dan de Naam van Jezus.

In de Hof der olijven laat Jezus acht van Zijn discipelen achter. Met Petrus, Jakobus en Johannes trekt Hij Zich verder terug. Dan verlaat Hij ook deze drie. 'En Hij scheidde Zich van hen af, omtrent een steenworp'. In dat kleine woord 'steenworp' ligt een wereld van eenzaamheid, een wereld van benauwdheid en smart. De Borg wil in de hof alleen zijn, 'om ten strijde te trekken tegen de vorst der duisternis (Beukelman). Hij wil alleen zijn om schuiling te zoeken bij Zijn hemelse Vader, zoals een kuiken schuiling zoekt onder de vlerken van de moederhen. Jezus zoekt de

gemeenschap bij Hem Die Hem gezonden had naar deze lage aarde. Maar de aarde heeft Hem gewantrouwd, uitgeworpen tot buiten de legerplaats, weggehoond met haar smaad. De farizeeën, de sadduceeën en de schriftgeleerden - zeg maar: de kerkenraad van Jeruzalem - ze hebben hem listig verhoord en als de grote Geplaagde kwaad bejegend.

Stilte en eenzaamheid

In Bethlehem had Herodes Hem al willen doden. In Nazareth hadden de dorpsgenoten Hem van een berg willen afwerpen. In Jeruzalem hadden ze Hem willen steni-gen. Het zwaarste deel van Zijn Borglijden begint echter in de hof. Eerst gaat Christus Zich terugtrekken in de stilte. Onder de knoestige bomen van de Olijvenhof zoekt Hij de eenzaamheid, weg van de mensen, weg van de pestwalm van de zonde. Hij wil nu ook zónder Zijn jongeren zijn, die ook nog zo bitter weinig verstonden van de weg die Hij moest gaan. Het heilig Godslam wil alleen zijn met Zijn Vader, weg van het stierenheir van Basan dat Hem zo wreed naar 't leven staat. 'Goede vrienden spreken het veiligst onder vier ogen' (Ridderus).

Wie Hem in de wereld ook veracht, Zijn Vader zal Hem niet verachten, noch oor noch oog van Zijn verdrukking wenden. De Zoon wil vrijelijk ademhalen bij Zijn Vader, wil Zich aan de wil van Zijn Vader onderwerpen, wil Zich ópdragen aan de Vader en Zich sterken in Hem. Hij heeft geleefd voor Zijn Vader en met Zijn Vader, daarom wil Hij nu in het verborgene spreken met Zijn Vader. Vlak voordat Hij Zichzelf gaat geven 'voor onze zonden' (Gal. 1:4) wil Hij bidden tot God, gemeenschap Boven zoeken, als de gemeenschap beneden Hem niet langer wenst. Als dát gedaan is, dan is Hij gereed.

Een kleine afstand

Christus zondert Zich af op de plaats waar Hij al zo vaak het aangezicht van Zijn Vader had gezocht. Maar dit keer is Zijn ziel geheel bedroefd tot de dood toe. Hij laat Zijn volgelingen achter, slechts een steenworp, maar ver genoeg om alleen te zijn. Ook Petrus, Jakobus en Johannes moeten hier gepaste afstand bewaren. Dit is een persoonlijke zaak. Niemand van de volken kan met Hem zijn, want Hij moet de pers alleen gaan treden. Hij gaat lijden voor hen en toch zonder hen. 'Geen oor dan alleen het oor van Zijn Vader zal horen wat Hij nu te zeggen heeft' (Flavel).

Christus laat Zijn vrienden achter, maar Hij gaat niet echt weg, niet ver weg, slechts een steenworp, zegt Lukas. Mattheüs en Markus schrijven beiden over 'een weinig voortgegaan zijnde' (Matth. 26:39, Mark. 14:35)). Het is maar 'een weinig', maar een afstand van een steenworp, zo ver als een volwassen man met een steen kan werpen. Hij verlaat hen niet, blijft tegenwoordig, blijft in de buurt, want Hij is nooit 'ver van een iegelijk van ons' (Hand. 17:27).

'Hij ging niet ver van hen af, maar zo ver alleen dat ze Hem konden zien en horen; en dat, opdat ze niet meenden dat Hij het komende vangen zocht te ontvluchten. Hij verliet hen met Zijn voeten, maar geenszins met Zijn liefde' (Ridderus).

Ogenschijnlijk is het een kleinigheid, deze 'steenworpafstand'. Je zou het een mededeling in de marge, in de kantlijn kunnen noemen. Je zou het in het lezen bijna overslaan. Toch is de lijdensgeschiedenis er niet naar om overbodige mededelingen te doen. Van alles wat in

Hun Meester zou geen onrecht doen, wanneer Hij Zijn discipelen voorgoed zou verlaten, maar Hij is de Nabije, en blijft dat ook, ook al ligt er een steenworp afstand tussen.

deze geschiedenis gezegd wordt, ligt er geen woord in de marge. Het staat er heel bewust: 'omtrent een steenworp'. Dat is een meter of veertig, vijftig misschien. Tot hiertoe mogen de discipelen, niet verder. Er wordt een grens getrokken. Jezus gaat alleen, zonder Zijn discipelen, de grens over. Hij houdt hen op een steenworp afstand. De laatste meters zijn voor Hem alleen, want niemand kan Hem helpen, niemand mag Hem helpen. Het is maar een bepaalde, kleine afstand tussen de plaats waar Zijn discipelen achterblijven en de plek waar Zijn zweet als grote druppels bloed wordt. Uit liefde laat Hij hen achter, want ze kunnen in Zijn zielensmart niet delen. Ze zouden erdoor verteerd worden.

Met sterke roeping

Jezus wil afstand, maar wil de gemeenschap met Zijn meest vertrouwde vrienden niet verbreken. Hij wil alleen zijn met Zijn Vader, maar bedoelt daarmee niet

om Zijn vrienden van Zich te verwijderen. Sommige verklaarders menen zelfs dat de discipelen Hem straks kunnen horen bidden, horen lijden in Zijn helse smarten, zeker als Hij 'met sterke roeping' (Hebr. 5:7) tot Zijn Vader bidt. Zijn vrienden mogen het op heilige afstand horen, Zijn bange kreten in de nacht. Aan Zijn vrienden wil Hij Zijn lijden wel openbaren. Jezus sluit Zijn binnenkamer niet af.

Christus verwijderd Zich. Het is maar voor een beperkte tijd. Straks zal doodsbenauwdheid Hem overvallen. Maar als Sions Borg en Middelaar blijft Hij in de buurt. De discipelen hadden het er wel naar gemaakt dat Hij niet meer met hen van doen wil hebben, straks zullen ze Hem zelfs allemaal verlaten. Dan nemen ze bang de benen en zijn ze nergens meer te bekennen. Hun Meester zou geen onrecht doen, wanneer Hij Zijn discipelen voorgoed zou verlaten, maar Hij is de Nabije, en blijft dat ook, ook al ligt er een steenworp afstand tussen.

Metgezel noch vrind

't Is middernacht. Jezus is alleen in de stilte van de hof. In dit duister heeft Hij metgezel noch vrind. Hij Die straks het kruis zal dragen en alle schande zal verachten, doorworstelt nu Zijn strijd alleen. Zijn jongeren heeft Hij op eerbiedige afstand gehouden, Hij heeft hen 'een weinig' verlaten, maar Zijn ziel is geheel verlaten. Het Goddelijk recht eist Zijn ondergang. Om de toorn van God te stillen blijft Hem geen andere weg meer over. 'Wat Christus in d'olijfhof leed, 't is God alléén Die het weet' (I. Kievit). Toch wordt hij straks de Held Die overwinnen zal over dood, hel en graf.

Straks knielt Hij neer en bidt. Dan is Zijn wandel in de hemelen, hoewel Zijn werk op aarde nog niet is gedaan. Op een steenworp afstand vloeit Zijn zweet als grote druppels bloed op de aarde.

'De Zon der gerechtigheid werd ingewonden in een zwarte wolk. De Sterke begon te sidderen. De Kloekmoedige begon te beven. De Trooster begon te zuchten. De enige Kracht der zwakken verzwakte. De Rotssteen des heils schudde. De Vreugde der heidenen stond droevig. Hier kon Hij niet anders overwinnen dan door te sterven' (Ridderus). 'In Gethsemané is de zonde van Eden verzoend' (Kohlbrugge).

Hem eren wij met lofgezangen.

Elke stem doet ertoe

Wat was het een verademing, enkele weken geleden. Na diverse fractievoorzitters aangehoord te hebben die met veel azijn en zurigheid het nieuwe Kabinet 'welkom heetten', kwam Kees van der Staaij aan het woord in het debat over de Regeringsverklaring.

D.D. Both, lijsttrekker
SGP Veenendaal

Op 16 maart mogen we naar de stembus.

Die inbreng doet ertoe! Zeker in een tijd waarin steeds minder rekening wordt gehouden met Gods goede inzettingen. En waarin we als volksvertegenwoordigers steeds meer moeten (en mogen) uitleggen wat de boodschap van Gods Woord is.

Die kernboodschap van de SGP komt overigens op steeds meer thema's haaks te staan op de heersende mening. Zeker als het over de visie op leven en dood, huwelijk en gezin gaat.

Naar de stembus

Op 16 maart mag u naar de stembus en kiest u een nieuwe gemeenteraad in uw woonplaats. Een groot voorrecht. Maar ook een grote verantwoordelijkheid! Mogen we voor het eerst of opnieuw op uw stem rekenen? Elke stem doet ertoe! Dus ook die van u! Laat geen raadszetel verloren gaan door gemakzucht... Misschien twijfelt u om te gaan stemmen? Wat maakt het allemaal uit? Die ene stem maakt het verschil niet. Misschien bent u klaar met de overheid na twee jaar coronabeleid. U bent afgehaakt... U hebt het vertrouwen verloren in politici en bestuurders. U bent teleurgesteld vanwege loze beloften of onbegrijpelijke besluiten. U bent niet de enige. Maar laat uw stem toch niet verloren gaan op 16 maart! Ook als u sceptisch staat tegenover de politiek, is het uw burgerplicht en christenplicht om een stem uit te brengen op vertegenwoordigers van een partij die betrouwbaar wil zijn en – in afhankelijkheid van de zegen van de Heere, oprecht en voorzichtig – zoekt naar de beste weg. Misschien twijfelt u om te gaan stemmen op de SGP? Er zijn standpunten die u niet begrijpt. U vindt de koers op het terrein van duurzaamheid te rechts of te links. Of u begrijpt niet dat de partij nog steeds bestuurlijke verantwoordelijkheid neemt in het College van Burgemeester en Wethouders, terwijl er zoveel onderwerpen zijn die zorgen baren.

De SGP is zeker geen perfecte partij. En haar vertegenwoordigers werken hard, maar maken fouten. Desondanks is de SGP de partij die, met Gods Woord als uitgangspunt, allerlei maatschappelijke thema's en vraagstukken doordenkt en tot een standpunt komt. Of het nu over zondagsrust, rentmeesterschap, omgang met het geld van de burger of identiteitsgebonden zorg gaat. Vaak tegen de stroom in mag de boodschap van Gods Woord klinken. Dat is een betrouwbaar Kompas. Mogen we op uw steun en stem rekenen? Laat uw stem biddend horen!

De SGP-fractievoorzitter in de Tweede Kamer opende zijn bijdrage met een metafoer, namelijk het beeld van een vervellende slang. Een nieuwe huid, nieuw elan. Aan het einde van de bijdrage klinkt het in de Tweede Kamer: 'De SGP wenst het kabinet van harte wijsheid toe in de verantwoordelijke taak. De slang is in de Bijbel vaak een negatief symbool, verbonden met kwaad en zonde. Daartegenover wordt Jezus Christus juist als het medicijn tegen het gif van de slang genoemd, maar Hijzelf nam de slang ook als voorbeeld toen Hij Zijn volgelingen zei niet alleen oprecht te zijn als de duiven, maar ook voorzichtig als de slangen. Die oprechtheid én voorzichtigheid wens ik ook alle kabinetsleden van harte toe.'

Bekering van het hart

Het stempelt de bijdrage van de SGP, qua inhoud en qua stijl. Al ruim honderd jaar roept de SGP overheid en inwoners op om niet alleen een nieuwe huid of nieuw elan

te zoeken, maar bekering van het hart. God is het immers waard door iedereen geëerd en gediend te worden? Zijn heilzame geboden zijn geen keurslijf, maar zegenrijk voor iedereen. Daar hoort een passende stijl van politiek bedrijven bij. De SGP is geen one-issuepartij, geen protestpartij, maar een partij die gedegen, constructief en hoopvol haar bijdrage wil leveren. SGP'ers zijn geen sombere mensen, maar staan realistisch en verwachtingsvol in het leven. Ze zien van binnenuit hoe snel de secularisatie gaat en voelen zich geroepen hun stem te laten horen, zolang als dat mogelijk is.

Dat mag landelijk gebeuren in onze Eerste en Tweede Kamer, in Europa, in diverse provincies en in talloze gemeenteraden. Dus ook plaatselijk mag op grond van Gods Woord het goede worden gezocht voor alle inwoners. Vaak minder zichtbaar dan in de landelijke politiek, wordt in gemeentehuizen zowel qua inhoud als qua stijl hetzelfde SGP-geluid gehoord.

Na twee jaar

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Twee jaar lang stond de maatschappij in het teken van de corona-epidemie. Dat gold ook voor het kerkelijk leven.

Met biddag 2020 konden de gemeenten nog (net) normaal samenkomen. Daarna waren de kerkdiensten aan allerlei beperkingen onderworpen. Overigens bleef er in Nederland altijd nog wel een betrekkelijk grote ruimte. Althans vergeleken met andere landen. In Canada moesten de kerken maandenlang gesloten blijven. Inmiddels heeft de overheid het overgrote deel van de coronamaatregelen aan de kant geschoven. Al blijft het onzeker, hoe het virus zich zal ontwikkelen. Wellicht krijgen we nog te maken met nieuwe, gevaarlijke of minder gevaarlijke varianten.

Vooruitgang

Op medisch gebied is er de laatste anderhalve eeuw veel vooruitgang geboekt. De kindersterfte, die vroeger vaak dramatisch was, is aanzienlijk teruggedrongen. Voor allerlei levensbedreigende ziekten zijn ingrepen mogelijk en medicijnen beschikbaar. Daar mogen we dankbaar voor zijn. Niettemin heeft de epidemie, die vanuit China over heel de wereld ging, de mens opnieuw bepaald bij zijn afhankelijkheid en kwetsbaarheid. Voordien hadden we veelal de indruk dat dodelijke ziekten als de pest of de cholera of de Spaanse griep, die vroeger de mensheid teisterden, ons nu niet meer zouden overkomen. Dat bleek echter anders te zijn. Op grond van de Bijbel behoorden we daarin Gods slaande Hand op te merken. Maar ook Gods sparende Hand mocht daarbij gezien worden. Gezondheid en ziekte komen ons immers niet bij geval toe, maar zijn in Gods voorzienig bestel begrepen. In veel kerken wilde men niet spreken over corona als een oordeel van God. Dat was in strijd met hun Godsbeeld waarin voor Gods recht en Zijn oordelen en Zijn straffen geen plaats is. Evenzo ontbrak daarbij

het besef van de zondigheid van de mens, waardoor hij zich Gods oordelen heeft waardig gemaakt.

Maar als wij wel durfden te spreken over Gods oordelen die over de wereld gingen, dan moet daarbij ook de vraag gesteld worden waar deze ernstige boodschap ons gebracht heeft.

Onvrede

Zeker het afgelopen jaar nam de maatschappelijke onvrede over allerlei coronamaatregelen toe. Allerlei festivals konden niet doorgaan. Nachtclubs en dergelijke moesten gesloten blijven. Wat dat betreft had de coronapandemie ook grote voordelen. Maar voor velen vormde dergelijk vermaak, droevig genoeg, de hoogtepunten van hun leven. Dat moesten ze nu allemaal missen. Maar ook normale bedrijven kwamen in de problemen. Niet-gevaccineerden dreigden van allerlei zaken te worden uitgesloten of werden daar al van uitgesloten. Begrijpelijk dat dit ergernis opriep, al was er voor hen ook wel reden om extra voorzichtig te zijn. Ter wille van zichzelf en ter wille van hun omgeving. Ook in de kerk ontstonden allerlei discussies over het coronabeleid. Hoe moest men als kerkenraad manoeuvreren als het ging om het kerkbezoek, de uitzending van de kerkdiensten, de sacramentsbediening, de mondkapjes, de huisbezoeken, de catechisaties en de verenigingen? Onverwacht had men te maken met een volstrekt nieuwe situatie waarvoor

nauwelijks precedentes waren. En het duurde allemaal veel langer dan men aanvankelijk gedacht had.

En als men het als kerkenraad eens geworden was over een bepaalde beleidslijn, hoe zou dat in de gemeente vallen? Er waren er altijd wel (en misschien wel een heleboel) die het beleid te streng vonden of juist te ruim. En de een legde zich daar gemakkelijker bij neer dan de ander.

Zo is er de afgelopen maanden niet alleen veel maatschappelijke onvrede ontstaan over het coronabeleid van de regering, maar is er ook allerlei kerkelijke onvrede naar boven gekomen. Hopelijk zakt dat weg, als de coronamaatregelen tot het verleden gaan behoren. Maar vaak is daar heel wat tijd voor nodig.

Sociale controle

Ook valt te vrezen dat de kerkelijke meelevendheid geleden heeft onder al de maatregelen. De eeuwenoude gewoonte om elke zondag tweemaal op te gaan naar Gods huis werd plots doorbroken. Zal die trouw zich weer volledig herstellen? Als er een duidelijke begeerte is, zullen we onze plaats niet leeglaten.

Kerkgang ging echter ook altijd gepaard met een vorm van sociale controle. Het viel op als iemand regelmatig wegbleef. Zeker in wat kleinere gemeenten. In de coronatijd kon men gemakkelijk verzuimen, zonder dat iemand dat in de gaten had. Of men kon eens elders een dienst volgen. Wellicht is dat goed bevallen. Maar was dat soms omdat daar gemakkelijker gesproken werd over de weg der zaligheid? Of omdat het daar vrolijker aan toeging?

Het einde van de coronamaatregelen zal door velen als een opluchting ervaren worden. Opmerkelijk is wel dat dat einde samenviel met het uitbreken van de oorlog in Oekraïne. Het ene wee is weggegaan en het andere is gekomen.

In veel kerken wilde men niet spreken over corona als een oordeel van God.

Lópen zal ze...

Het is jaren geleden. Ik zit in de enige volgauto achter de rouwauto. Het is een uiterst kleine familiekring.

v. A.

Naast me de hoogbejaarde weduwnaar, zonder kinderen. Achter ons een klein gezelschap dat ons te voet volgt naar de begraafplaats. Het is stil in de rouwauto, want je moet in zulke omstandigheden niet veel meer zeggen. Bij de aangrijpende werkelijkheid van de dood past ons te zwijgen. Dan betaamt stilte en overdenking van het zo persoonlijke: 'Gedenk, o Heere, hoe zwak ik ben, hoe kort van duur; het leven is een damp, de dood wenkt ieder uur...'. Elke stap achter een rouwstoet brengt ons dichterbij ons eigen graf. 'Eenmaal als de stonde slaat, dat dit lichaam sterfen gaat...'. Zo zaten we daar, ik weet het nog goed. Plotseling draait de weduwnaar zich wat om, kijkt door de achterraut naar de volgstoet, en roept de onthutsende woorden: 'Lópen zal ze...'

Het blijkt te gaan om een oude dame. Gebrekkig en bijna strompelend loopt ze vooraan in de stoet. Ze is de zus van de overleden vrouw, van haar die we nu ten grave dragen. Voor haar is geen plaats in de volgauto gereserveerd, terwijl er nog wel een plaats leeg was. De details achter dit intrieste verhaal zal ik u verder besparen. Het gaat nu om de

haatdragendheid tot bij het graf. Wraakzucht in het hart, terwijl je je vrouw gaat begraven. Wraaklust en leedvermaak, oog in oog met de dood. Dan word je als predikant vervolgens geacht de bedroefde weduwnaar troostwoorden toe te voegen. Het akelige graf kan niet afstotender zijn dan zulke hoorders... Wat zou de vrucht van zo'n rouwplechtigheid zijn?

Op één lijn

'In haat en nijd met je naaste leven', wat komt het toch vaak voor. Ja, ook in kerkelijke kring. Alsof het heel gewoon is, want bijna 'niemand weet ervan. En, u moest eens weten wat er gebeurd is...'. We weten dat in zonden leven vreselijk is. We bedoelen dan: 'echtbrekers, dronkaards, dieven, hoereerders'. Wat erg als een mens zo leeft en ... als hij zo sterft. Ons troostboek spreekt dan de Schrift eerbiedig na in Zondag 31, dat zulken het Koninkrijk der hemelen niet zullen beërven. Zulken staan buiten en blijven eeuwig buiten! Dat verkondigen we in Gods Naam door middel van de sleutelen des hemelrijks, in woorden en daden, in onderwijzing en (eventuele) tuchtmaatregelen. Maar in deze lijn staan ook 'allen die in haat en nijd met hun naaste leven'. Zo lezen we in het zonderegister van ons

Avondmaalsformulier. Door onverzoenlijkheid maken we ons evenzeer schuldig aan ergerlijke zonden, die door God worden verfoeid. Door haatdragendheid verhardten we ons willens en wetens in het kwaad. Dan schroeien we ons geweten toe als met een brandijzer. Zo sluiten we ons metterdaad af voor de werkingen van Gods Geest. We sluiten onszelf buiten het Koninkrijk der hemelen, zo lang we ons niet van ganser harte van deze zondeweg tot God bekeren in het heden der genade. En wee, als we zo in deze zonde sterven! We beseffen dat dit geldt voor allerlei ergerlijk en uitspattend kwaad. Maar waarom wéégt dit bij haatdragendheid kennelijk minder, in gevoelswaarde en in de (kerkelijke) praktijk? De Alwetende duldt niet dat we onze zielen dichtschroeien en zo ons leven verbitteren.

Ootmoedige vergevingsgezindheid

Het gaat er niet om hoe dit bij de ander, de tegenpartij, ligt maar hoe dit persoonlijk en innerlijk voor God (open) ligt. Er kunnen zaken liggen die voor ons mensen onoplosbaar zijn, of schijnen te zijn. Maar is er persoonlijk wel hartelijke vergevingsgezindheid en verootmoediging? Daardoor kan en mag in de vijfde bede van het voorbeeldgebed van harte gebeden worden: '... en vergeef ons onze schulden gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren'. Vergeving en vergevingsgezindheid zijn namelijk onlosmakelijk met elkaar verbonden, als genadegaven uit de Voorbidder. Voor God liggen er hemelhoge schulden (meervoud!), die we dagelijks maar meer maken. Vergelijk daarmee eens het luttele bedrag dat mijn naaste mij schuldig zou zijn. Was het wellicht een kleinigheid, een misverstand, een trap op lange tenen of een geldkwestie?

Waar praten we eigenlijk over, als het om onze schuldenaren gaat? Hebben we het over de splinters, vergeleken met onze eigen balken? Al die oude koeien die uit de sloot gehaald worden, zijn in onze gedachten alleen maar boosaardiger geworden. Maar, waarover hébben we het, in het licht van de dood en de eeuwigheid? In het licht van ons zielenheil en de naderende rechterstoel?

'Lopen zal ze...' Wat openbaart dat een vreselijk hart en een veroordeeld leven! Wat ben je daar slecht mee af. Wat een innerlijke armoede. Wat een verdrietig leven, terwijl je het niet meer kunt óverdoen. De Heere beware er ons voor!

In deze artikelenreeks over 'het uiterste van de mens' volgen we les 56 (deel 3) uit het nieuwe vragenboekje van Hellenbroek.

- Artikel 1 Zal de mens altijd leven?
 Artikel 2 Sterft dan heel de mens?
 Artikel 3 De ziel en de dood
 Artikel 4 Het lichaam en de dood
 Artikel 5 De vereniging van lichaam en ziel

De ziel en de dood

Nimmer is een mens geïnterviewd die de grens van de dood gepasseerd is. Wel zijn veel mensen geïnterviewd die bijna de grens van de dood gepasseerd waren.

ds. J. de Kok,
 Westkapelle

In de zogenaamde 'bijna-dood ervaringen' kom je de meest wonderlijke verhalen tegen. De een ziet een fel licht, een ander hoort muziek. Weer een ander beziet zichzelf van een afstand. Laten we ons maar niet teveel bezighouden met de vraag hóe de ziel weggaat bij het sterven, maar meer met de vraag wáár de ziel heengaat bij het sterven.

Wie deze vraag stelt aan een roomse geestelijke, krijgt het antwoord dat de meeste zielen naar het vagevuur gaan. Het is de plaats waar de ziel gelouterd wordt voordat ze de hemelse heerlijkheid binnen kan gaan. En ja, om de tijd in het vagevuur te verkorten voor een geliefde kun je overtollige goede werken van heiligen kopen, in ruil voor vagevuur-tijd-verkorting. En denk niet dat dit een roomse gedachte uit de zestiende eeuw is. Ze is nog steeds springlevend!

U begrijpt dat we ook niet meegaan met de roomse gedachten van de 'voorburcht der vaderen', de plaats waar alle gezaligden van het Oude Testament verbleven totdat Christus hen kwam bevrijden in Zijn nederdaling ter helle.

Een geliefde opgebaard

Maar wij zijn roomser dan we denken. Van harte onderschrijven we onze dogmatische waarheden. Totdat! Er moet maar eens iemand sterven die je lief en dierbaar is. Dan dringt de hoofdvraag zich op: waar zal de ziel zijn? Wat aangrijpend dat zovelen zich pas gaan bezighouden met deze vraag als de dood zijn intrede doet. Daar ligt de geliefde opgebaard. Wat een verdriet! We denken, herinneren, redeneren. We zoeken in Gods Woord. We kijken ernstig en krijgen een goed gevoel bij onze gedachten. En dan komt het: 'Dominee, we mogen toch echt geloven dat moeder een goede ruil heeft gedaan. We krijgen daar zoveel kracht uit! 't Was vast een stille in den lande...' Of een ander: 'Dominee, ons kind is goed weg. Ze zei altijd zo eerbiedig haar gebedje op. En nu zit het steeds in mijn hoofd: 'Laat de kinderkens tot Mij komen'. We hopen dat u daar straks wel wat over zegt tijdens de rouwdienst'. Als het aan ons ligt, is de hel straks (bijna) leeg. O, wat een onteren van God Die de zonde nimmer door de vingers ziet. O, wat een verachten van het lijden en sterven

van Christus! Wat een dwaasheid van ons, reformatische mensen, om barmhartiger te zijn dan God (Heidelbergse Catechismus, vraag 11).

De eindbestemming

Als een mens sterft, verlaat de ziel terstond het lichaam. De ziel zal terstond de eindbestemming bereiken. Er zijn twee eindbestemmingen. De ziel is óf in de hemel óf in de hel. Het is niet zo dat de ziel na de dood in een soort slapende toestand verkeert. Sommige mensen menen van wel en baseren zich op teksten als Johannes 11:11, 13-14, of Openbaring 6:11. Ik citeer wat Johannes à Marck (1656-1731) als weerwoord geeft op zulke gedachten (Handboek Dogmatiek, deel 2, H 34.6): 'De naam 'slaap' wordt aan de dood gegeven, zowel ten aanzien van het lichaam als van de gerustheid van de ziel en de toekomstige opstanding, terwijl die ook geenszins alle leven en werking in de slapende mensen uitsluit. De 'rust' van de ziel, terwijl het lichaam in het graf rust van zijn werkingen, ziet op haar bevrijding van alle voorgaande kwade dingen, aanvallen en moeilijkheden, maar geenszins op een inactieve en ongevoelige werkeloosheid'.

Kind des Heeren, wat zal dat zijn! Bij de dood is de strijd voorbij. Dan gaat uw ziel over van de strijdende naar de triomferende kerk. Dan bent u verlost van alle kwellingen die u hier ten deel vallen. De aanvallen van uw driehoofdige doodsvijand zijn voorgoed voorbij. Pas dan zult u volmaakt kunnen doen wat u hier zo graag wilde, maar wat steeds niet lukte: God grootmaken zonder zonde! Maar zo geheel anders zal het u vergaan, m'n onbekeerde vriend en vriendin. Als u sterft in uw adamsbestaan zal uw ziel niet in een slapende toestand gaan verkeren. Heel duidelijk leert Gods Woord dat u terstond in de eeuwige pijn zult zijn. Daar wacht uw ziel tot het moment dat ze weer verenigd zal worden met het lichaam.

(wordt vervolgd)

Als de mens sterft, verlaat de ziel terstond het lichaam

Oorlog

ds. C. Vogelaar,
Towaco (VS)

Oorlog. Nee, dat was het niet op de dag dat we als broeders samen waren.

Gisteren kwam ik terug van een reis naar Michigan. De dag ervoor werd ds. H. Hofman bevestigd door ds. J.J. Witvoet als predikant van Grand Rapids-Beckwith Avenue. Als tekst had hij gekozen Jakobus 3:13: 'Wie is wijs en verstandig onder u? Die bewijze uit zijn goeden wandel zijn werken in zachtmoedige wijsheid.' Daarbij wees hij voortdurend op Hem Die de wijsheid Zelf is. 's Avonds deed ds. Hofman intrede met Ezra 9: 8 (midden): '... en een nagel te geven in Zijn heilige plaats.' Er waren niet veel toespraken, maar dat kan een goede zaak zijn. Die toespraken kunnen, met alle goede bedoelingen, toch de plaats innemen van datgene wat de hoofdzaak moet zijn. Ook in een speciale dienst moet de bediening van Gods Woord de hoofdzaak zijn. Nee, oorlog was er niet. Het was een goede dag. En het was goed een aantal

broeders in de bediening te kunnen ontmoeten. Helaas was het voor onze Canadese broeders niet mogelijk om aanwezig te zijn.

Russische beer

Wat ons wel zwaar woog, was wat zich afspeelt in Oekraïne. Wat lang gevreesd werd, is werkelijkheid geworden. Na een tijd vol dreiging zijn de Russen Oekraïne binnengevallen. Overal worden steden gebombardeerd en er vallen veel slachtoffers, ook onder de burgerbevolking. Beelden van angstig schuiling zoekenden, lange rijen van vluchtelingen en platgebombardeerde steden tonen een volk in grote nood. Het Oekraïense leger vecht met heldenmoed tegen de Russische beer. Die beer is jaren na de Koude Oorlog rustig geweest en ook wel onderschat, al werd in 2014 een voorproefje gegeven van wat Poetin nu op het oog heeft.

Het gevaar dichtbij

Ik herinner me dat we als kind vaak hoorden praten over Rusland, dat nog een duizend kilometer bij onze oostgrens vandaan lag. Het IJzeren Gordijn was er. De Russen konden ons kleine landje misschien ook wel binnenvallen. Ik hoor nog een oude predikant uitroepen op een zondagsavond waar mensen van verschillende kerkverbanden aanwezig waren, treurend over de verbreking en de scheiding van Gods Kerk: 'O mensen, nu kunnen we nog eens bij elkaar zitten. Zondag kan het weer niet. Ik vrees dat de Heere ons nog naar elkaar toe moet slaan. Misschien wel in de concentratiekampen van Siberië.' Het kwam recht uit zijn hart. Maar het toonde ook hoe destijds de dreiging van de communisten werd ervaren.

In de schuld

Het was een schreeuw van iemand die met het lot van Sion bewogen was. De bevolking van het aangevallen Oekraïne kende ook wel zijn eigen tegenstellingen, zijn conflicten. Maar nu? De aanval van de Russen heeft ze bij elkaar gebracht. Als één man vechten ze met heldenmoed tegen de agressor.

Zou er geen beschamende lering uit getrokken moeten worden? De kerk, ja, allen die willen vasthouden aan wat Gods Woord zegt over seksualiteit, huwelijk en dergelijke komen meer en meer in de verdrukking. Er is geen plaats en geen tolerantie meer voor Bijbelse normen. Je kunt er zelfs mee voor de rechter gedaagd worden. Nu nog incidenteel, maar wie weet hoe spoedig algemeen. Zou de vijand, die de antidiscriminatie wet als een breekijzer gebruikt om af te breken en neer te halen wat hun plannen in de weg staat ons niet naar elkaar toe moeten drijven?

Er is maar één plaats waar dat werkelijkheid kan worden. In het stof. In hartelijke smeking zoals Ezra dat mocht doen in het hoofdstuk waaruit de tekst van de intrede genomen was. Het is een ernstig smeekgebed van Ezra. Aan het einde van het hoofdstuk bidt hij: 'O HEERE, God Israëls, Gij zijt rechtvaardig; want wij zijn overgelaten ter ontkoming, als het is te dezen dage. Zie, wij zijn voor Uw aangezicht in onze schuld; want er is niemand die voor Uw aangezicht zou kunnen bestaan, om zulks.'

Over schuld praten gaat nog wel. Je kunt ermee overeind blijven. Maar oprecht schuldenaar voor God worden, brengt je aan Zijn voeten. Mocht de Heere, onverdiend, daar in de nood van de tijden iets van doen blijken. Tot heil van Sion en tot eer van Zijn Naam Die heerlijk is.

Oekraïne kende zijn eigen conflicten, maar de aanval van de Russen heeft ze bij elkaar gebracht. Zouden de kerken er geen beschamende lering uit moeten trekken?

Het ondertekenen
van de lastbrief.
Van links naar rechts:
Dick Korpel
(theologisch toeruster),
ds. Jorge Chancay en
ds. S. Maljaars.

Instituering en bevestiging in Ecuador

In De Saambinder van 3 oktober 2019 schreef ds. G.W.S. Mulder dat twee broeders in Ecuador mochten worden toegelaten tot de opleiding voor evangelist of predikant. Recent vond de instituering van El Amparo (Guayaquil) als zelfstandige gemeente plaats, evenals de bevestiging van haar predikant. Evangelist Dani Alava is inmiddels aangesteld in de gemeente El Camino (Quevedo). Dit zijn stappen op weg naar een zelfstandige kerk.

Visitatoren ZGG

In het zendingswerk zijn er in het begin geen ambten, er is geen kerk, er is geen classis. In Nederland legt een kandidaat die een beroep heeft aangenomen een examen voor de classis af. Daarna krijgt hij een lastbrief om in de gemeenten na bevestiging te mogen dienen als predikant.

Ook kandidaat Jorge Chancay doet examen. Dit wordt afgenomen door visitatoren van ZGG, lokale predikanten en zendingswerkers namens MHM (onze zending in Ecuador). De examenstof omvat de Reformatie, het puritanisme, geloofs zekerheid en de arminiaanse controversie. Ook de Zuid-Amerikaanse context komt in een vraag aan bod: 'Waarom is het volgens Justo Gonzalez belangrijk om de beschrijving van de geschiedenis van de Reformatie niet bij Maarten Luther te laten beginnen maar eerder bij bijvoorbeeld Isabel la Católica?'

De proefpreek gaat over Daniël 7:9-14. Het Schriftgedeelte is geen gemakkelijke

opgave, maar de preek richt zich op de kern en krijgt een Christocentrische toespitsing. Met blijdschap over zowel de kennis en studiezijn als de preek kan kandidaat Chancay worden meegedeeld dat hij toegelaten wordt. Daarna wordt de lastbrief ondertekend.

Weidt de kudde Gods

Ds. S. Maljaars leidt op zondag 13 februari de bevestigingsdienst van ouderlingen, diaken en predikant. 'Weidt de kudde Gods die onder u is, hebbende opzicht daarover' (1 Petr. 5:2a). De kudde is klein, maar zij is van God (Luk. 12:32). Horen we als lid van El Amparo, Buenas Nuevas, Palabra Eterna of El Camino werkelijk als kind van de Heere bij de kudde Gods?

De te bevestigen broeders dienen de kudde te weiden: als predikant in prediking, pastoraat en catechese, als ouderling in het opzicht en als diaken in het zorgen. Doe dat gewillig en als een die dient en naar dat ieder nodig heeft. Christus leidt.

Hij gaf Zijn leven voor al Zijn schapen en zoekt hen op. Spoor in de prediking aan Hem te zoeken en geef Gods kinderen onderwijs opdat ze opwassen. Preek Christus en heb Hem hartelijk lief. Waak voor satan, bid om nederigheid, bestrijd oppervlakkigheid en weid met onderscheid door het Woord. Er is hoop voor de kudde want de Heere heeft nog andere schapen die Hij ook moet toebrengen. Voor trouwe herders is er loon: een onverwelkelijke erfenis in de hemel.

Bevestiging, instituering en intrede

Na het lezen van het formulier worden de broeders Ulbio Muñoz, Javier Chancay en Servero Quimis tot ouderling of diaken bevestigd. Met hun: 'Sí' (Ja) wordt ook de gemeente van El Amparo geïnstitueerd. Ds. M. Blok spreekt de kerkenraad toe vanuit 1 Thessalonicenzen 5:12-14 en overhandigt een Bijbel voor gebruik in de kerkdiensten van El Amparo.

Daarna volgt de bevestiging van Jorge Chancay tot predikant: 'Sí, sinceramente, con todo mi corazón' (Ja ik, van ganser harte). Gekniel onder een geopende Bijbel ontvangt hij de zegen, uitgesproken in het Nederlands door ds. Maljaars en in het Spaans door ds. Guaman. Daarna geeft ieder die aan de handoplegging deelneemt een tekst mee.

Ds. Chancay doet intrede met Spreuken 27:23a: 'Zijt naarstig, om het aangezicht uwer schapen te kennen'. We moeten alles van de Heere verwachten. De toekomst is onzeker. 'Beroem u niet over de dag van morgen; want gij weet niet wat de dag zal baren' (vers 1). Daarom moeten we nú op de kudde letten. 'Zijt naarstig'. We kunnen de kudde alleen hoeden als we die kennen door die op te zoeken en waakzaam te zijn. De opdracht voor de kerkenraad is om geestelijke herders te zijn. We zijn verblijd dat de kerk nu vol is, maar we moeten de realiteit onder ogen zien: wij kijken af. Daarom moeten we de aangezichten van de schapen kennen. We mogen geen vreemd evangelie brengen en los van Christus raken (Gal. 1:6). De duivel gaat rond als een briesende leeuw, maar de kudde is bewaard in de Heere Jezus, dé Herder van de kerk.

De HEERE gaat in het zendingswerk door met Zijn werk. Laat er onder ons een aanhoudend gebed zijn om de krachtige werking van Zijn Geest: in Ecuador, in Nederland en aan alle plaatsen van Zijn heerschappij.

Laatste levensfase van Jewannes

De laatste periode van zijn leven was voor Jewannes de Kok naar ziel en lichaam niet de makkelijkste. Ouderling A. de Priester heeft in het kerkblad van Middelburg nog wat verteld over die tijd. Daaruit blijkt dat er toch door de goedheid des Heeren ook nog gezegende ogenblikken mochten zijn.

ds. J. Schipper,
Scherpenzeel

Comrie heeft in de "Eigenschappen" al eens een hoofdstuk geschreven over het geloof als een genade die beproefd wordt. De Kok is daar in de praktijk ook wel achtergekomen. Het was bij tijden een diepe en pijnlijke beproevingsweg. Eens werd hem gevraagd hoe het nu ging. Toen antwoordde hij met Psalm 38 vers 6 uit Datheen:

*Mijn lijden mij zo hard drukt,
Dat gebukket
Ik nu ben, en ook gans krom;
Ik moet treurig en verslagen
In mijn klagen
Den gehelen dag gaan om.*

'Paulus' geloofsverwachting', verslag van begrafenistoelpraken.

Op de vergadering van de Generale Synode van 1956 was De Kok afwezig. Hij had alle Synodevergaderingen als afgevaardigde sinds het begin van de eeuw meegemaakt. Maar in verband met zijn gezondheidsproblemen ging het nu niet meer. In de Acta van 1956 staat het volgende vermeld: 'De praeses, ds. A. Verhagen, brengt de groeten over van br. J. de Kok en spreekt een waarderend woord aangaande al de arbeid, welke br. De Kok voor onze gemeenten deed. Hij wenst hem toe dat het in zijn hoge leeftijd in vervulling moge gaan, dat het ten tijde des avonds licht zal wezen.'

Op 18 oktober 1956 is De Kok voor de laatste keer naar de kerk geweest. Op die dag zou ds. L. Rijkssen het Heilig Avondmaal bedienen. Geruime tijd was De Kok vanwege zijn gezondheid al niet meer in de kerk geweest. Maar in de week van voorbereiding kwam de Heere over met de woorden: 'Ik heb grotelijks begeerd dit Pascha met u te eten.' 's Zondagsmorgens zei hij tegen zijn vrouw: 'Geef m'n kleren maar, want ik mag naar de kerk'. En zo nam hij deel aan de bediening. Enkele dagen daarna vertelde hij: 'Veel keren heb ik Avondmaal gehouden, omdat ik er zo'n begeerte toe had. Maar nu zei de Heere: 'Ik heb grotelijks begeerd... En tegen wie zei Hij dat? Tegen Petrus, die Hem zou verloochenen; tegen Thomas, die in 't ongelooft zou vallen... En tegen zo een als ik ben...'

Laatste bezoek

Samen met wijlen ds. P. Honkoop sr. bezocht De Priester hem eens op zijn

ziekbed. Hij had vreselijk veel pijn. Ds. Honkoop deed een kort en krachtig gebed: ootmoedig, eenvoudig en kinderlijk. Daar ging wat van uit!

Een poosje later - ds. Honkoop had in Middelburg waar hij consulent was, geprekeet - brachten ze weer een bezoek bij De Kok. Dat zou de laatste keer zijn. Het eerste wat ds. Honkoop vroeg, was: 'En hoe is 't met de pijn, Johannes?' Hij antwoordde: 'Dat zul je wel weten...'. De pijn was namelijk toen dragelijk geworden en ook niet meer in die hevigheid teruggekomen.

Enige tijd voordat hij stierf, was het nog erg donker voor zijn ziel. Tot zes weken vóór zijn overlijden. Toen zijn de poorten der gerechtigheid zo voor hem opengegaan, dat hij met uitgestrekte armen uitriep: 'Houdt maar moed! Houdt maar moed! Ook de kleinen in de genade zullen er komen. Want God staat voor Zijn werk in en Hij zal het werk dat Hij begon, voleinden.'

Begravenis

Op dinsdag 21 mei 1957 was de strijd gestreden, de loop geëindigd en het geloof behouden. Toen mocht hij uit genade de kroon der rechtvaardigheid ontvangen. Over deze woorden uit 2 Timotheüs 4:7 en 8 sprak ds. L. Rijkssen op 25 mei, de dag van de begrafenis. Vele belangstellenden waren bijeengekomen om hem naar zijn laatste rustplaats te brengen. Ds. Rijkssen memoreerde de strijd die ook broeder De Kok moest strijden, niet alleen persoonlijk, maar ook ambtelijk. Dan moest hij zichzelf verloochenen om de Naam en de zaak des Heeren.

Ook sprak ds. P. Zandt, Hervormd predikant te Delft en voorzitter van de SGP. Bij het graf voerde ds. A. Verhagen nog het woord en verder spraken ouderling De Priester namens kerkenraad en gemeente, en burgemeester D. Kodde van Zoutelande namens de SGP in Zeeland. Ten slotte sprak schoonzoon M.C. de Visser namens de familie nog enkele woorden van dank, waarna de schare plechtig zong Psalm 68 vers 2:

*Doch zullen de vromen verblijd,
Heer, Uwen Naam zingen altijd
En haar in U verblijden;
Zij werden van harten verheugd,
En zullen voor God maken vreugd,
Juichende t' allen tijde.*

(slot)

Niet mopperen, wel kreunen

Nog een laatste maal lezen we in het boek van Thomas Brooks, "Ik ben verstomd... Over de slaande hand van God". De vorige keer stonden we stil bij de vraag wat het 'heilig stil zijn voor God' inhoudt. Inmiddels zijn wij toegekomen aan het hoofdstuk waarin Brooks uitlegt wat het heilig stilzwijgen 'niet uitsluit'.

ds. W.A. Zondag,
Dordrecht

Thomas Brooks

Stilzwijgen sluit niet uit dat een mens zeer gevoelig is onder de verdrukkingen. Brooks: 'Niemand zal er ooit door God van beschuldigd worden dat hij zijn lasten te veel gevoelt, als hij er zich maar niet onder verzet. De genade vernietigt de natuur niet, maar ze vervolmaakt ze veeleer. (...) Het was een goed gezegde van iemand: ik verberg mijn zonden niet, maar ik vertoon ze. Ik wis ze niet af, maar ik bespreng ze met mijn tranen, Ik verontschuldigt ze niet, maar ik beschuldig ze.'

Trouwens, zo houdt Brooks ons voor, hoe kan God naar Zijn belofte de tranen van de ogen afwissen als wij nog nooit hebben

geweend? En hoe zal iemand met gejuich maaien als hij niet met tranen heeft gezaaid? 'Ik werd geboren onder tranen en ik zal onder tranen sterven. En hoe zou ik dan zonder tranen leven in dit tranendal?'

Niet mopperen, wel kreunen

De schrijver citeert Calvijn die, zelfs toen hij de hevigste pijnen moest doorstaan, niet klaagde, maar wel tot de Heere riep: 'Hoe lang Heere, hoelang nog?' Ook verhaalt hij van een godvrezende legerofficier die, toen hij was getroffen door een kogel en veel pijn leed, zou hebben gezegd: 'Hoewel ik kreun, zegen ik toch de Heere, omdat ik niet opstandig ben.'

Brooks: 'God staat Zijn volk niet toe te mopperen, maar wel te kreunen.'

Ja, zo voegt hij eraan toe, als een mens de pijn niet ervaart, zal de Heere hem juist harder kastijden. Net zoals een arts die, wanneer hij merkt dat een bepaald drankje dat hij aan een patiënt heeft gegeven niet werkt, een sterker drankje zal geven. En als dát niet helpt, zal hij een nóg krachtiger medicijn geven. 'Verdrukkingen zijn de bittere drank der heiligen.'

Smeekgebed

Een heilig en verstandig stilzwijgen sluit het gebed om verlossing uit de verdrukking niet uit. Hoewel de psalmist in de tekst de hand op de mond legt, bidt hij toch om verlossing (Ps. 30:11, 13). Op Gods uitdrukkelijk bevel zijn tijden van verdrukking bijzondere tijden van smeekgebed. 'Davids hart was vaker ontstemd dan zijn harp. Maar juist dan bidt hij en kort daarna zegt hij: keer weder tot uw rust, o mijn ziel.' Brooks vervolgt: 'Jona bidt in de buik van de walvis en Daniël tussen de leeuwen, Job op de mesthoop en Jeremia bidt in de kerker. Ja, de heidense zeelieden, onverschrokken als ze waren, riepen een ieder tot zijn god. (...) God aan te roepen, vooral in tijden van leed en moeite, is een les die het licht en de wet van de natuur al leert.'

Vergif en tegengif

Brooks gaat nog een stap verder. 'Als de tijd van verdrukking geen tijd van smeekgebed is, weet ik niet welke tijd het wél is. Zoals er tegen vergif twee soorten tegengif zijn, namelijk een hete en een koude soort, zo zijn er ook twee soorten tegengif tegen al de moeiten en verdrukkingen van dit leven. Het zijn gebed en geduld, de een heet en de ander koud. Chrysostomus begreep dit heel goed toen hij uitriep: 'O, het is bitterder dan de dood om van het gebed beroofd te zijn.' En daarover merkte hij op dat Daniël liever zijn leven waagde dan zijn gebed te verliezen.

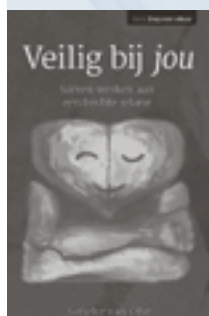
Brooks geeft tal van voorbeelden om aan te tonen dat een biddend wenen geoorloofd is. Zo lezen we van het wenen van Hizkia. Hij weende 'gans zeer', een wenen 'met een groot geweend'. Met zijn wenen heeft deze koning de Heere zeker niet mishaaagd. De Heere antwoordt immers dat Hij het gebed heeft verhoord en de tranen heeft gezien.

Brooks: 'God had zowel een fles voor zijn tranen, als een gedenkboek voor zijn zonden.' En: 'Er is geen water zo zoet als de tranen der heiligen, wanneer ze tenminste niet onmatig zijn.'

(slot)

Boekennieuws

"Veilig bij jou",
Sofieke van Olst;
uitg. De Banier &
De Vluchtheuvel;
109 blz., € 11,95.

Veilig bij jou

Het huwelijk is de bijzondere band om man en vrouw een veilige basis te bieden. Over die veilige basis in een Bijbels huwelijk gaat het in dit boek van Sofieke van Olst. Ze is preventiemedewerker en psychosociaal hulpverlener bij De Vluchtheuvel. Ze is geschoold in de EFT (Emotionally Focused Therapy) waarvan Sue Johnson de grondlegger is. Deze therapie heeft veel opgang gevonden, ook in ons land en baseert zich op hechting. De auteur heeft veel kennis van zaken en dat is door het hele boek heen te merken. Ze heeft de gave om de theorie op een toegankelijke en praktische manier te verwoorden. Ze besteedt ook kort aandacht aan de hechtingsrelatie en geloofsbeleving.

Ze stelt dat iedereen een hechte band nodig heeft met een ander mens, omdat we zo geschapen zijn. Hoe mooi is het als het huwelijk voorziet in een basis waarin je steun en troost vindt en waarvandaan je tegelijkertijd de wereld kunt ontdekken. Dat gaat echter niet vanzelf. Waar twee personen hun eigen geschiedenis en pijnpunten hebben, kan er gemakkelijk verwijdering of wrijving ontstaan. Vaak blijft onder de oppervlakte wat er echt speelt: verschillen in hechtingsbehoefte en pijnpunten van vroeger. Waar een stel behoefte aan heeft, kan verschillen bij de man of bij de vrouw. Bij de een is het misschien behoefte aan erkenning en waardering, bij de ander aan erbij mogen horen of samen-zijn. Door te weten welke behoeften er spelen en welke gevoelens je bij de ander

oproept, kun je beter op elkaar afstemmen. Uiteraard kun je dat alleen delen als er emotionele veiligheid is en je weet dat je serieus genomen wordt.

De auteur heeft een aansprekende schrijfstijl. Ze is positief ingesteld en ziet mogelijkheden voor verbetering en verdieping van relaties. Zo schrijft ze, dat het meeleven met wat écht aan emoties speelt bij de ander, niet moeilijk is omdat die emoties kwetsbaarder, eerlijker en zachter zijn. Dit plaatst ze tegenover reactieve emoties die bedreigender en aanvallender zijn. Dit kleine boekje bevat in een notendop heel veel goede informatie, die uitnodigt om mee aan de slag te gaan. Ook als je niet direct relatieproblemen hebt, geeft het meer begrip voor elkaars leefwereld. Waar mogelijk verkeerde patronen zijn ingeslopen, biedt deze publicatie veel handvatten om weer nader tot elkaar te komen.

S.H. Brons-van der Wekken, Moerkapelle

"Troost voor jou",
Peter Dirksen;
uitg. Den Hertog
i.s.m. Helpende
Handen; 168 blz.,
€ 13,50.

Troost voor jou

Onze Heidelbergse Catechismus staat in de zondagse leerdienst centraal. Op catechisatie en op school wordt er in de regel eveneens uit onderwezen. Het is belangrijk dat deze ook in de huisgodsdiensdienst gebruikt wordt.

Meester Dirksen, directeur van de Rehobothschool in Geldermalsen, heeft een uitgave verzorgd waarin hij elke Zondag van de catechismus op eenvoudige wijze uitlegt. Bij elke Zondag geeft hij een voorbeeld uit het dagelijks leven. Ook wordt er steeds een geschiedenis uit de Bijbel bij betrokken. De vragen en antwoorden van de catechismus zelf staan er niet bij afgedrukt, maar daarvoor is het psalmboekje uiteraard altijd wel bij de hand.

In korte zinnen en in heel begrijpelijke taal legt Dirksen de catechismuszondag uit. De kinderen worden aangesproken en erbij betrokken. De schrijver is steeds met de lezer in gesprek. De kinderen worden meegenomen in de uitleg. De gebruikte voorbeelden worden daartoe in het stukje aangehaald en verwerkt. Voor kinderen met een beperking en ook voor jonge kinderen is het een goede handreiking. De uitgave is verzorgd in samenwerking met Helpende Handen. Telkens gaat het over de belangrijke dingen van het zielenheil en de noodzaak van het werk van de Heere in ieders leven. Soms lijkt er wat herhaling in

te zitten. Maar dat is voor de doelgroep juist nuttig. Steeds wordt een bijpassend Bijbelgedeelte en een te zingen psalmvers vermeld. Aan het eind staan telkens drie vragen. Het is de bedoeling dat ouders met hun kinderen samen het geheel doornemen. Bij sommige vragen is dat wel nodig. Het doel is ook het gesprek van de ouders met hun kind(eren). Tot dat belangrijke doel kan deze uitgave goed behulpzaam zijn.

Ouders, maak er gebruik van! Hier wordt op heel begrijpelijke manier het allerbelangrijkste waar het in het leven op aankomt aan het hart gelegd. Terecht is er de opwekking tot het gebed of de Heere het wil zegenen aan het hart. 'Als de Heere dat wil doen... dan is er troost. In jouw leven en als je sterft!'

ds. P. Mulder, Koudekerk aan den Rijn

Kerknieuws

AANGEPASTE KERKDIENTST WERKENDAM

Op zaterdag 26 maart (15.00 uur) wordt in de kerk van de Geref. Gemeente te Werkendam een aangepaste dienst gehouden waarin student A.E. Brijder voorgaat. Allen hartelijk welkom.

VERSLAG BEVESTIGING EN INTREDE DS. M. JOOSSE TE BARENDRECHT

Ds. M. Joosse is woensdagmiddag 23 februari bevestigd als predikant van de Gereformeerde Gemeente van Barendrecht. Groot is de blijdschap en verwondering van de gemeente dat de Heere na een vacante periode van ruim zes jaar opnieuw een eigen herder en leraar gaf. In de bevestigingsdienst ging zijn schoonzoon ds. L. van der Kuijl uit Waarde voor. Deze preekte over Markus 4 vers 3, met als thema 'De Zaaier met een hoofdletter'. Het thema werd uitgewerkt in drie punten, te weten: Zijn werk, Zijn teleurstelling en Zijn vreugde.

De grote Zaaier heeft Zijn zaaierwerk uitbesteed aan predikanten, aan mensenkinderen, die Zijn Zaad, het Woord Gods, op heel de akker, dat is de gemeente, moeten zaaien op een evenwichtige wijze. Zij zijn verantwoordelijk voor het zaaien, maar het is God Die de wasdom geeft. Echter, de vrucht van waarachtige bekering en verootmoediging is niet altijd zichtbaar. Op een drietal plaatsen droeg het geen vrucht! Maar een deel van het zaad viel, naar Gods welbehagen, in de goede aarde waar het onderscheiden vrucht droeg tot eer van de grote Zaaier.

Nadat ds. Joosse zich met 'Ja ik, van ganser harte' aan de gemeente verbonden had, sprak ds. Van der Kuijl hem, zijn vrouw en (klein)kinderen, de kerkenraad en de gemeente hartelijk toe. De bevestigingsmemoreerde nog dat ds. Joosse in september 2021 hém bevestigde als herder en leraar van de gemeente van Waarde. In de avonddienst deed ds. Joosse intrede vanuit Mattheüs 5 vers 2. Het thema was 'Christus, Leraar ter gerechtigheid'. Ds. Joosse werkte zijn thema uit in twee gedachten: Wie deze Leraar is en wat deze Leraar leert.

Aan het begin van de Bergrede maakt Mattheüs bekend wie de Heere is. Deze Leraar is het vleesgeworden Woord.

Hij overzag de schare zoals zij in werkelijkheid was, allemaal zielen op weg en reis naar de grote, nimmer eindigende eeuwigheid. Hij was met innerlijke ontferming bewogen. Hij leerde de schare als de opperste Wijsheid. Als Koning der koningen gaf Hij aan hoe Zijn Koninkrijk is en wie daartoe behoren. Niet zoals de Schriftgeleerden: 'Doe dat en gij zult leven', maar: 'Zalig zijn die treuren; want zij zullen vertroost worden'.

Ds. Joosse gaf aan dat het zijn begeerte is om zo, door de werking van Gods Geest, te mogen arbeiden en dienen in de gemeente. Dat hij door de Heere gesteld mag worden tot een vriend van de grote Bruidegom zoals weergegeven is in Hooglied 2 vers 5: 'Ondersteunt gijlieden mij met de flessen...'

Aansluitend werd de predikant toesproken door ds. G.J. Baan namens de classis Rotterdam en de PS Zuid-West, door ds. M.A. Kempeneers namens de plaatselijke kerken, door wethouder A. Proos namens de burgerlijke gemeente van Barendrecht en door de voorzitter van de kerkenraad, ouderling E. Kempeneers, namens de kerkelijke gemeente en de kerkenraad. Ten slotte zong de gemeente de predikant Psalm 119 vers 9 toe.

Kerkenraad Barendrecht

VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOUDA 4 FEBRUARI 2022

Namens de roepende kerk van Delft opent ds. H. Brons de vergadering. Ouderling P.A. van Bokhoven heeft zijn ambt als ouderling neergelegd en is daarmee ook teruggetreden als scriba van de classis. In een schriftelijke stemming wordt ouderling M.J.W. Hoek gekozen tot scriba.

De preses dankt Van Bokhoven voor de taken die door hem verricht zijn en voor de aangename samenwerking die er altijd was. Deze antwoordt dat de Heere krachten gegeven heeft. Hij dankt voor de broederlijke contacten en geeft de classisvergadering de tekst mee uit 1 Timotheüs 4:16: 'Heb acht op uzelf en op de leer, volhard in deze; want dat doende zult gij én uzelf behouden én die u horen'. Vervolgens wordt hem toegesproken Psalm 71:13.

De vergadering gaat akkoord met de volgende samenstelling van het moderamen:

preses ds. G. Clements; assessor ds. H. Brons, scriba ouderling M.J.W. Hoek en quaestor ouderling J. Wolterink. Het moderamen heeft een voorstel uitgewerkt voor de visitatie van de classisgemeenten in 2022. In het tweede en derde kwartaal zullen de visitaties worden afgelegd zodat in de oktobervergadering hierover kan worden gerapporteerd aan de classis.

De bestuurder van Cedrah, T.A. Stoop, is aanwezig om een toelichting op het jaarverslag te geven en vragen te beantwoorden. De jaarverslagen van Sirjon en De Vluchtheuvel worden vervolgens ook besproken.

Teruggezien kan worden op een goed gesprek met vertegenwoordigers van het Deputaatschap voor Israël over de brief die de kerkenraad van Den Haag-Scheveningen aan de classis had gezonden met betrekking tot een onderzoek naar het kerkelijk handelen van onze gemeenten tijdens de Tweede Wereldoorlog richting het Joodse volk. Naar aanleiding van dit gesprek heeft de kerkenraad van de gemeente Den Haag-Scheveningen reden gezien om het verzoek in te trekken.

Op 12 mei 2022 wordt de PS Noord-West te Lisse gehouden. Als afgevaardigden van de classis worden gekozen: ds. H. Brons, ds. G. Clements, ds. P.J. de Raaf en de ouderlingen A.G. Bregman, M.J.W. Hoek, P.C. Kok, A. van Waaij en J. Wolterink. Het financieel verslag 2021 en de begroting 2022 zijn door de quaestor aangeboden, met het verslag van de kascontrole. De vergadering stemt in met de financiële stukken en verleent decharge aan de quaestor. Ook het financieel verslag en de begroting van de Classicale Evangelisatiecommissie (CEC) worden besproken en akkoord bevonden.

De preses verzoekt ouderling De Vree van de roepende kerk van Delft om te eindigen.

M.J.W. Hoek, scriba

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Berichten

NOODHULP VOOR OEKRAÏNE

De oorlog in Oekraïne raakt miljoenen mensen. Oekraïners en Russen. Politici en gewone burgers. Direct en indirect. Bijzondere Noden steunt in Oekraïne al lange tijd gaarkeukens voor onder meer Oekraïense Joden in verschillende steden. Dit gebeurt in samenwerking met het Deputaatschap voor Israël. Ook zijn er banden met Stichting Oost-Europahulp Gereformeerde Gezindte, die humanitaire en medische hulp biedt. BN, Dvl en SOEGG hopen gezamenlijk op te trekken om noodhulp te bieden in en rond Oekraïne. Denk aan hulp via ziekenhuizen en gaarkeukens aan vluchtelingen, medische slachtoffers en de allerarmsten die zelf niet (meer) kunnen voorzien in eerste levensbehoeften. De precieze invulling hiervan zal in de komende weken verder duidelijk worden. Onze contactpersonen vragen vooral om gebed. Ds. Margulis uit Zhytomir: 'Blijf alsjeblieft voor ons bidden. Als gelovigen proberen we niet in paniek te raken, we stellen ons vertrouwen op de Heere. Maar de situatie is erg moeilijk. Wilt u hen en ieder die door deze crisis getroffen wordt in uw gebeden gedenken? Lees meer of doneer via www.bijzonderenoden.nl

[nl/oorlogoekraïne](http://www.bijzonderenoden.nl) of maak uw gift over op NL52 INGB 0000 3074 47 o.v.v. oorlog Oekraïne.

SINGLES IN DE KERK

Zaterdag 2 april (19.30 uur) is er in Gouda een avond met en voor singles. Doel: uitwisselen van ervaringen en ideeën met betrekking tot de plaats die je als single hebt in de kerkelijke gemeente. Er worden twee referaten gehouden: 'Wat zegt de Bijbel over single zijn in de kerk?' (D. Rosbergen), en 'Singles zijn niet zielig! Hoe staan singles in de kerk in hun kracht?' (Marianne van der Hoek). Meer info en opgave voor 31 maart bij: Lizette van der Spek: ea.vanderspek@kliksafe.nl Locatie: Hoornbeeck College, Noordelijk Halfroond 10, Gouda.

STUDIEDAG AUTISME

Het platform Autisme in de kerk organiseert op zaterdag 2 april een studiedag voor (jong)volwassenen met autisme, hun gezinsleden en andere belangstellenden. Thema: Leven met autisme - verbonden met jezelf, de ander en God. Aanmelden: www.helpendehanden.nl/studiedag

PSALMZANGAVONDEN

Dordrecht - In de Grote Kerk te Dordrecht wordt zaterdag 19 maart (19.30 uur) een niet-ritmische psalmzangavond gehouden. Leiding: ds. C. van Krimpen; orgel: Pieter Heykoop; collecte t.b.v. Moldavië (toegang vrij).

Goes - Op zaterdag 12 maart (19.30 uur) is er een psalmzangavond in de Sionkerk te Goes m.m.v. van de organisten Martin Weststrate en Martijn Kooijman; leiding ds. M. Karens; collecte is t.b.v. noodhulp in Oekraïne en de christenen in de Westbank en de Gazastrook (toegang vrij).

REGIO-AVOND EEN HANDREIKING ZEELAND

Vereniging Een Handreiking (afd. Zeeland) houdt donderdag 17 maart (19.45 uur) een regio-avond rond het thema 'Psychose; dichterbij dan je denkt'. Sprekers zijn Maria Kraamer (Eleos) en ervaringsdeskundige Jorinda Meerman. Locatie: Elimkerk, Langeweg 61, 's-Gravenpolder. Het is ook mogelijk de avond online te volgen via www.kerkdienstgemist.nl Geref. Gemeente 's-Gravenpolder. Aanmelden en/of vragen via regiozeeland@eenhandreiking.nl of tel. 06-46452826.

Kerkdiensten

ZONDAG 13 MAART 2022

Aagtekerke 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. C. Hogchem; Alblasserdam 9.30 uur (H.D.) ds. C. Sonneveldt en 16.30 uur ds. G. Clements; Amersfoort 9.00, 11.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 17.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Arnhem 16.00 uur ds. A. Schreuder; Barendrecht 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 18.00 uur ds.

M.H. Schot; Berkenwoude 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Bodegraven 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. L. Blok; Burgh-Haamstede 10.00 en 18.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Capelle aan den IJssel-Middelwatering 14.30 uur ds. H.J. Agteresch; Capelle aan den IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Dordrecht 9.30, 11.45 en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30

en 15.00 uur stud. J.M. Evers; Ede 16.00 uur (H.D.) ds. H. van der Heiden; Eindhoven 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp; Enschede 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Goes 9.30 uur ds. P.C. Vlot en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Gouda 9.30 uur ds. G. Clements en 16.30 uur ds. C. Sonneveldt; Goudswaard 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. G.J. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur

ds. A.T. Huijser; Herkingen 10.00 uur ds. J.J. Tanis; Hilversum 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 19.00 uur ds. A. Schot; Hoofddorp 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; Hoogeveen 18.00 uur stud. J.M. Evers; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 17.00 uur ds. R. Kattenberg; Katwijk aan Zee 16.00 uur ds. B. Labee; Kesteren 12.30 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 9.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen aan den IJssel 9.30 en 16.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; Leerdam 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 9.30 (H.A.) en 17.30 uur ds. D.W. Tuinier; Marknesse 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Meliskerke 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 15.00 uur ds. H. Brons; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 14.00 uur ds. D. de Wit en 18.30 uur ds. M. Karens; Nieuwe-Tonge 15.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Nieuwerkerk 15.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. W. Silfhout; Nisse 9.30 en 15.30 uur ds. M. Karens; Nunspeet 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; Oostburg 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Oosterend (Texel) 10.00 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Oosterland 14.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Opheusden 9.30 en 15.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.15 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 15.00 uur ds. C.J. Meeuse; Oudemirdum 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Poederloijen 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Poortugaal 15.00 uur ds. L. Blok; Puttershoek 10.00 uur ds. G.J. van Aalst en 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Rhenen 10.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. H.J. Agteresch; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Rijssen-Noord 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 (H.A.) en 18.30 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.30 uur ds. P.C. Vlot en 18.00 uur ds. J.J. Tanis; Rotterdam-Alexanderpolder 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Rotterdam-Centrum 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. M.H. Schot; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 (H.A.), 14.00 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00, 15.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Sint-Annaland 9.30 en 18.00 uur stud. M. Boersma en 14.00 uur ds. G.J. Baan; Sliedrecht 9.00 en 16.00 uur ds. W.J. Karels; Soest 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Spijkenisse 15.30 uur ds. G. Pater; Sprang-Capelle 9.30 en 15.00 uur stud. A.E. Brijder; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. J. Beens; Tholen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds.

C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermalsen 19.00 uur ds. M. Joosse; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Vlaardingen 18.00 uur stud. A.E. Brijder; Vlissingen 15.00 uur ds. S. Maljaars; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.30 en 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Woerden 18.30 uur ds. P. Mulder; Wolphaartsdijk 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl en 14.00 uur stud. M. Boersma; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. B. Labee; Zoetermeer 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 19.00 uur ds. J. Beens.

DINSDAG 15 MAART 2022

Barneveld-Zuid 19.30 uur (bidstond) ds. J. van Laar; Drachten 19.30 uur ds. S.W. Janse; Lisse 19.45 uur ds. A. Verschuure; Nijkerk 19.30 uur ds. D. de Wit; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. G.J.N. Moens.

WOENSDAG 16 MAART 2022 (BIDDAG)

Alphen aan den Rijn 15.00 en 19.30 uur ds. S. Maljaars; Delft 14.30 en 19.30 uur ds. P.J. de Raaf; Hilversum 14.30 en 19.45 uur ds. W. Visscher; Hoofddorp 10.00 en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Meeuwen 9.30 uur ds. L. Blok en 14.30 en 19.30 uur ds. E. Bakker; Nieuwer Ter Aa 14.30 en 19.30 uur ds. W. Harinck; Oosterend (Texel) 10.00 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Oostvoorne 15.00 en 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Opperdoes 14.30 en 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Poederloijen 14.30 en 19.00 uur ds. A.T. Huijser; Poortugaal 15.00 en 19.30 uur ds. M. Joosse; Puttershoek 14.30 en 19.30 uur ds. G.J. Baan; Vlaardingen 15.00 en 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Westzaan 15.00 en 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Wierden 15.00 en 18.30 uur ds. A. Schot; Zoetermeer 15.00 en 19.30 uur ds. M.H. Schot.

WOENSDAG 16 MAART 2022

De Valk-Wekerom 19.30 uur (voor de GBS) ds. C. Hogchem; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. J. van Laar; Leerdam 19.30 uur ds. A. Verschuure; Marknesse 19.30 uur ds. G. van Manen; Melissant 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Poortvliet 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Rilland-Bath 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. G. Pater; Waardenburg 19.30 uur ds. G. Beens.

DONDERDAG 17 MAART 2022

Aagtekerke 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Capelle aan den IJssel-West 19.45 uur ds. A.A. Brugge; Genemuiden 19.30 uur ds. A. Verschuure; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. A. Schot; Houten 19.45 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Krimpen aan den IJssel 19.45 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Rhenen 13.45 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; Stolwijk 19.30 uur ds. G. Pater.

VRIJDAG 18 MAART 2022

Borssele 14.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Dordrecht 16.00 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag; Ermelo 13.00 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman; Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw. bev.) ds. G. Beens; Terwolde-De Vecht 14.15 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 13 MAART 2022

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur ds. A. Verschuure; Merkssem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur ds. C. Harinck en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Wees eens eerlijk: is uw geestelijke nood en gebrek het meest dit: uw blindheid, vijandschap en ongevoeligheid?

Uw eigengerechtigheid, eigen wijsheid, eigen kracht en uw ongelooft?

En daarbij, dat u de fontein christus niet kunt vinden?

En blijft u toch naar hem begerig?

En bidt u om bewaring, dat u toch buiten jesus geen rust zult vinden?

O, houd toch aan.

De Heere heeft zijn eigen tijd om uw banden los te maken.

JUSTUS VERMEER

Advertenties

Voor uw bliken van medeleven, hetzij persoonlijk of schriftelijk, tijdens de ziekte en na het overlijden van mijn innig geliefde man, onze lieve zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader

Gerrit Mouw

betuigen wij hiermede onze welgemeende dank.
Het heeft ons goed gedaan.

M.J. Mouw - van Ommeren
Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Uddel, maart 2022

HERHAALDE OPROEP

Enthousiast JEUGDENSEMBLE
zoekt dirigent(e) per D.V. maart '22.

Onze leden zijn jongeren vanaf ong.
8 jr. die 1x per 2 wkn op vrijdagavond
(18.30u-19.30u) repeteren in de GG V'daal.
Interesse? Vóór D.V. 17 mrt reageren:
intermezzo@gergemevenendaal.nl
>> Ervaring geen vereiste <<

JOH. DE HEER
toetsen en meer. sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**
www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

PH. van der Leer

T 0318 - 526641

E info@phvanderleer.nl

M 06 - 46376232

W www.phvanderleer.nl

Acidophilus Plus (NeoLife) - probioticum

- * ondersteunt een goede darmwerking
- * verhoogt de weerstand tegen ongunstige bacteriën en schimmels
- * versterkt de darmflora

Maart-aanbieding | Komme 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Relaties
Seksualiteit
Burn-out
Onzekerheid
ADHD – Autisme
Identiteit
Opvoeding
Rouw

WWW.ABCONSULTS.NL

ABCONSULTS

Precies de hulp die je nodig hebt!

Voor ons kantoor in Woerden zijn wij op zoek naar een

Secretaresse

HERHAALDE OPROEP

Kijk voor meer informatie op
www.zgg.nl/vacatures. We zien
uit naar je sollicitatie.

Verkeerstheorie Van Wijngaarden

ONLINE LEREN + OEFENEXAMENS VOOR CBR AUTO THEORIE EXAMEN

Veel vraag in boekhandels naar **Puzzel**
De brede en de smalle weg en
De kelner uit De Rustende Jager,
 Joop Ouwendijk, J. Mastenbroek.
www.ramshoorn.nl/0622780238

Goedeboeken
 nieuw en tweedehands
 Kerkbuurt 30, Sliedrecht
 0184-769003
www.goedeboeken.nl

Christen zijn in deze samenleving

RD. Voor het hele verhaal

50
jaar
rd

Scan mij

De doelen van veel mensen zijn rijkdom, macht en aanzien. Zij zetten alles op het hier en nu. Wat betekent deze houding voor een christen en hoe die zich moet opstellen in het dagelijks leven? Wat is onopgeefbaar en wat niet? Wat is principe en wat traditie? Het RD wil helpen bij de meningsvorming hierover door het nieuws vanuit een christelijk perspectief te duiden. Dat doen we in interessante, evenwichtige en betrouwbare artikelen. Het gaat immers om het hele verhaal. En dat verhaal reikt verder dan alleen het aardse. **RD. Geloofwaardig.**

Maak nu 4 weken vrijblijvend kennis met RD op Zaterdag voor slechts 5 euro. Inclusief het RDMagazine en onbeperkte digitale toegang. Ga vandaag nog naar: rd.nl/saambinder of scan de QR-code.

rd reformatorisch
 dagblad

VAN DER WILT
 RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR

AAN HUIS

06 - 36 29 43 14
wiltraamdecoratie.nl

Welkom terug op ons bungalowpark!

De Verrassing
 Bungalowpark

AL 65 JAAR
 VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
 0222 318906

Begrafenisonderneming STAM
 Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
 Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Eenzaam, beperking, eenverdiener, rouw of armoede? Stichting kleinesteun.nl luistert en steunt! 06-34180256
jong en oud (bel)maatjes & lotgenoten

**Praktijk
 den Uijl**

♦ **HULPVERLENING**

♦ **COACHING**

♦ **TRAINING**

♦ **TOERUSTING**

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
 | www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

VACATURE DIRECTEUREN BASISONDERWIJS

Kom jij werken op onze prachtige
 Zeeuwse eilanden? Onze deuren staan
 wijd voor je open!

DR. C.
STEENBLOKSCHOOL

in Goes
 0,6-1,0 FTE

**KONINGIN
 JULIANASCHOOL**
 in Sint Philipsland

0,8-1,0 FTE

Herhaalde oproep

**Ben jij de enthousiaste en
 betrokken schoolleider die:**

- Van harte achter de beginselen en identiteit van onze school staat;
- Open, enthousiast en gedreven is;
- Goede communicatieve vaardigheden heeft richting het team, de leerlingen en de ouders
- Verbindend en coachend aanstuurt?

Dan zijn wij op zoek naar jou! Solliciteren op deze functie kan tot D.V. zaterdag 19 maart. Een assessment maakt deel uit van de selectieprocedure.

Ga voor meer informatie over deze vacatures en de scholen naar:

www.cooperatiezwn.nl/vacature

D.V. 7 april 2022 stellen SBO De Akker en De Schutse hun deuren open voor belangstellenden. Maak kennis met het Kinderdagcentrum en Dagbehandeling Jonge Kind van De Schutse en het onderwijs van SBO De Akker in Werkendam. Geïnteresseerden zijn van 10.00-12.00 uur welkom aan de Wilgenlaan 1 te Werkendam.

Wij zijn dringend op zoek naar een jeugd- en jongerenwerker (m/v)
voor 32-36 uur per week
Zie voor meer informatie onze website:
www.hetvenster-nunspeet.nl

- Psychosociale & psychologische hulpverlening
- Huwelijk & relaties
- Seksuologische hulpverlening
- Toerusting & preventie
- Gastopvang
- Schoolmaatschappelijk werk
- Hulp bij gameverslaving
- Mediation & coaching

Het bieden van professionele, psychosociale hulp bij al jouw levens- en gezinsvragen, dat is onze missie. En altijd vanuit een heldere, christelijke identiteit.

De Vluchtheuvel biedt meer!

W stichtingdevluchtheuvel.nl • T 0113 - 213 098

ACTIVITEITEN

In gesprek over onbegrip

Voor ouders van kinderen met Gilles de la Tourette
donderdag 17 maart - 19.30 uur | Alblasterdam

Hoe blijf ik als mantelzorgers in balans?

Voor mantelzorgers van mensen met niet-aangeboren hersenletsel
donderdag 24 maart - 19.30 uur | Veenendaal | Arianne Diepeveen

Godsdienstige opvoeding – Hoe vul je de doopbelofte in?

Voor ouders van kinderen met een ernstig meervoudige beperking
donderdag 31 maart - 19.45 uur | Gouda | ds. J. van Laar

Leven met autisme – verbonden met jezelf, de ander en God

Studiedag Platform Autisme in de kerk
Zaterdag 2 april - 09.45 uur | Kesteren

Hoe blijf ik als mantelzorgers in balans?

Voor mantelzorgers van mensen met de ziekte van Parkinson
woensdag 20 april - 19.30 uur | Woerden | Anke Preesman

Voor meer informatie en aanmelden:
0348 48 99 70 • info@helpendehanden.nl
www.helpendehanden.nl

Conflictbemiddeling d.m.v. Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd 'Psycholoog - Mediator NIP'.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasterdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

"Hoe branden mijn genegenheên..."
Nietr. Psalmzangavond + bov.stem
Grote Kerk - Dordrecht
D.V. za 19 maart - 19.30 u / Gratis!
Organist: Pieter Heykoop
Leiding: Ds. C. van Krimpen
Collecte: Bijbelverspreiding Moldavië

De mooiste collectie PVC vloeren.
Laat u adviseren in uw eigen huis!
Afspraak plannen? 06-19557166
DE.VLOERENKONING.NL

Waarom Paul Roescher?

Wij geven u twaalf redenen!

3

Lager in prijs dan waar ook!

Badkamer Belle Vista Badkamer compleet zoals opgesteld.

Kraakprijs: 1545,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD
Totaal 17.500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

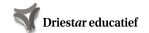
BOUWHOF
BEZIG MET JE HUIS.

BOUW, SANITAIR, KEUKEN EN INTERIEUR

SHOP.BOUWHOF.NL

Edisonstraat 115 2723 RT Zoetermeer 079 - 3310700 www.bouwhof.nl

Driestar hogeschool

ONLINE
OPEN DAG
24 MAART

**DIT IS DANIËL,
STUDENT LERAAR NEDERLANDS**

OOK LERAAR WORDEN? BEZOEK ONZE ONLINE OPEN DAG

Onze opleidingen:

- leraar voortgezet onderwijs
- pedagogiek
- pabo
- ad-Pedagogisch educatief professional
- masters

Heb jij hart voor kinderen en jongeren? Wil je iets betekenen voor hun toekomst? Dan is **Driestar hogeschool** de plek voor jou.

In onze lerarenopleidingen en pedagogische opleidingen staat de vorming van jou als christelijke professional centraal.

We ontmoeten je graag tijdens een **online open dag op 24 maart**. Meld je aan op: driestar-hogeschool.nl.

www.driestar-hogeschool.nl

Sirjon
ZORGGROEP

Vacatures

- **Applicatiebeheerder** (36 uur)
- **Adviseur Kwaliteit & Beleid** (24-36 uur)
- **Communicatieadviseur** (24 uur)
- **Senior HRM Adviseur Rijssen e.o.** (24 uur)
- **Opleidingsadviseur** (32-36 uur)

Het dienstencentrum Sirjon is gevestigd in Ridderkerk.

Ga naar sirjon.nl/vacatures.

*Begravenisonderneming
de Jongh*

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
www.begravenisondernemingdejongh.nl

NIEUW Laatste preken JC Philpot dl 4 €10,-.
105 vragen aan Philpot in Afscheiding en
Raadgevingen €15,-. Alle 20 boeken €160,-.
Luisterpreken. hetbraambos.nl 078-6933783

Lekker op vakantie in een compleet
ingerichte LODGETENT! (5 tot 7 pers.)
in Frankrijk, Spanje of Oostenrijk
Info: 0653895937 www.familylodges.eu

WILGENHORST
gedenken

**ZELF SAMENSTELLEN
VASTE LAGE PRIJS
ALL INCLUSIVE**

WWW.WILGENHORST-GEDENKEN.NL

**GEVRAAGD MATROOS
M.B.S. BAS ANNE**
Ma. t/m vr. | Kost en inwoning vrij
Voor info: 0630237853

**Reformatische Psychologenpraktijk
Nederland** biedt identiteit bewuste
behandeling en begeleiding aan volwassenen,
jongeren en kinderen met psychosociale en
psychologische vragen en problemen.

 Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rp nederland.nl
www.rpnederland.nl

**Te huur gezinsvakantiehuisje
ARNEMUIDEN**, 3 min. loopafstand van
kerken en winkels. Info 0616097896

www.kamperenopdeanderekant.fr
Huisje of kamperen. Op de campagne.

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

**PROFIJT
ISOLATIE**

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Energijstraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie www.profijtisolatie.nl

- URGENT REQUEST -

Calvin Christian School, affiliated with the NRC (Ger. Gem.) of Southern Alberta, has several teaching vacancies for 2022-2023 which will impact our ability to offer continued education to the children of our congregations.

We would be grateful to welcome applications from competent, versatile, and dedicated teachers of any grade/age level, who also have a love for the truth which is according to godliness.

More information about CCS and available immigration help can be found at lesgevenincanada.nl. Should the Lord incline your heart to apply, please submit a cover letter with your resumé or c.v. to office@ccschool.ca.

Calvin Christian School
Coalhurst, Alberta

Questions? Please contact us!
☎ 001-403-381-3030
✉ marc.slingerland@ccschool.ca
🌐 lesgevenincanada.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@klikSAFE.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@klikSAFE.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klikSAFE.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,47 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL 11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON L0R 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Voor niemand bang

MET HET HOOFD IN DE HANDEN ZIT WYGLIFFE ACHTER ZIJN SCHRIJFTAFEL. HIJ IS DUS DEFINITIEF TOT KETTER UITGEROEPEN ...

Dat hij laatst veroordeeld is tot 'afvallige' tijdens de synode om zijn 24 stellingen heeft hem niet verrast. Hij had niet anders verwacht. Courtenay heeft hem tijdens die vergadering de gelegenheid gegeven om zijn 'dwalingen' te herroepen. Dat heeft hij heel bewust niet gedaan. Hij is bij zijn standpunt gebleven. De kerk dwaalt, niet hij. Daar is hij vast van overtuigd.

Hij heeft de ergernis wel gezien op het gezicht van Courtenay en de andere synodeleden. Hij heeft toen al gevoeld dat ze er alles aan zouden doen om hem de mond te snoeren. En dat is hun voor een deel al gelukt. Zij hebben er mede voor gezorgd dat hij inmiddels voorgoed zijn baan kwijt is aan de universiteit van Oxford. Verdrietig kijkt Wycliffe voor zich uit. Ja, dat ontslag aan de universiteit gaat hem nog elke dag aan het hart. Hij was ervoor gewaarschuwd. Kort nadat hij de 24 stellingen had opgestuurd was Jan van Gent nog speciaal naar hem toegekomen om hem te waarschuwen. Van Gent was ervan op de hoogte dat men hem wilde ontslaan. Helaas heeft hij gelijk gekregen. De toegang tot de universiteit is hem nu definitief ontzegd.

Elke dag mist hij de levendige gesprekken en de discussies met de studenten. Wat had hij daar een prachtige gelegenheid om de jonge mensen ervan te overtuigen dat niet de kerk, niet de paus en niet de koning de baas zijn. Hij heeft het er bij hen als het ware ingehamerd dat God de Heerser en Eigenaar is van alle dingen. Van geld en goed, maar ook van de ziel van alle mensen. En dat alleen de Bijbel absoluut gezag heeft. Dat is nu voorgoed voorbij.

Stenengooiers

Een predikant in Engeland vertelde over drie schurken. Ze wilden de preek verstoren door stenen te gooien naar de kansel.

Het liep anders. Eén schurk veranderde van gedachten en kreeg berouw. De andere twee liepen boos weg. Met hen ging het goed fout. De ene kreeg straf wegens een grote fraude. De andere werd moordenaar en wachtte in de gevangenis op zijn doodvonnis. En de derde? 'Die staat hier voor u op de preekstoel', zei de predikant onder tranen, 'om u het Evangelie te gaan verkondigen; luister met ernst!'

Over stenengooiers gesproken. Adam gaf Eva ('die Gij bij mij gegeven hebt') en daarmee God de schuld. En Eva de slang. David kreeg stenen van Simeï naar zijn hoofd geslingerd. Jezus hield Schriftgeleerden maar nauwelijks tegen, toen ze de overspelige vrouw wilden stenigen. 'Die van u zonder zonde is, werpe eerst de steen op haar'. Saulus hielp de woedende meute, toen zij Stefanus stengden, maar onderging later bijna hetzelfde lot. Is het vandaag beter? Er zijn stenengooiers in Pakistan als vrouwen 'het' weer eens gedaan hebben. En voor christenen in Afghanistan die 'volharden in ongelof'. Relschoppers in ons lieve vaderland bekogelen brandweermensen en ambulancebroeders. Vuurwerk en stenen treffen politieauto's. Toe maar...! Ook in de Tweede Kamer heeft de regering last van stenengooiers. En wij? Helaas, ook kerkmensen kunnen om zich heen slaan, soms letterlijk. We noemen verdeeldheid in de kerk erg, maar... de ander heeft het gedaan, toch? Zou God dan toch de oorzaak zijn van alle ellende? Pas op. Augustinus bestraft stenengooiers naar God zeer ernstig. 'Als je een steen naar de hemel gooit, blijft die niet hangen in de lucht. Je gooit hem naar jezelf. Hoe hoger je probeert te mikken, des te harder komt hij weer op je eigen hoofd terug.' Duidelijke taal voor ons allen, adamskinderen.

Leestip: Johannes 8:1-11.

Ds. Labee over:

Afsnijdende prediking

Wat is nu precies een afsnijdende prediking en is deze term terug te vinden in het Woord van God?

Waar het staat

Om maar met het laatste te beginnen, we vinden deze term inderdaad in de Bijbel! Paulus schrijft - geïnspireerd door Gods Geest - aan zijn geestelijke zoon Titus: 'Daarom, bestraf hen scherpelijk opdat zij gezond mogen zijn in het geloof' (1:13b). De kanttekening (41) noemt daarbij de meest letterlijke vertaling van het

gebruikte grondwoord voor 'scherpelijk', namelijk 'afsnijdelijk'. De grote heidenapostel beveelt dit vanwege de grove zonden die op Kreta te vinden zijn. In de volksaard schuilt leugenachtigheid, overmaat en luiheid. Daarnaast laten velen zich leiden door Joodse 'fabelen'. De Bijbel met uitleg omschrijft het zo: 'De dwaalleraars hechten veel waarde aan legendarische verhalen (fabelen), die vaak te maken hadden met geslachtslijsten in het Oude Testament. Ook komen ze met geboden die niet door God gegeven zijn, maar bedacht zijn door mensen. Zij laten daarmee zien dat ze de waarheid van het Evangelie de rug hebben toegekeerd'. De kanttekenaar (11 op 1 Tim. 1:4) laat ons verder nog weten dat ze de wet met het Evangelie probeerden te vermengen. In dat verband lezen we het apostolisch vermaan: 'bestraf hen scherpelijk'.

Wat het is

Wat is dan die scherpelijke, afsnijdelijke of afsnijdende prediking? De bovengenoemde kanttekening (41) leert ons waar de uitdrukking eigenlijk vandaan komt: 'een gelijkenis genomen van de medicijnmeesters, die het verstorven vlees afsnijden'. Toegespast op de prediking moeten we dus zeggen dat alles wat niet tot de kern van het ware geloof behoort, moet worden ontmaskerd en weggenomen. M. Henry (1662-1714) schrijft in zijn Bijbelcommentaar: 'Inbeelding en geboden van mensen in de verering Gods zijn het tegendeel van geloof en godsvrucht. Joodse ceremoniën en gebruiken, die vroeger Goddelijke instellingen waren, zijn nu

- nadat de werkelijkheid gekomen is - niet meer dan geboden van mensen, die niet alleen niet in verband staan met het geloof, maar het verkeren, en de mensen afkeren van de waarheid, de zuivere evangelische waarheid en geestelijke aanbidding, door Christus gesteld in plaats van die uiterlijke dienst onder de wet. Het is een schrikkelijk oordeel om van de waarheid afgekeerd te worden, om Christus voor Mozes te verlaten, de geestelijke aanbidding van het Evangelie uit te ruilen voor de vleselijke geboden van de wet, of de ware Goddelijke instellingen en voorschriften voor menselijke uitvindingen en geboden (...).

Er kan heel veel zijn in een mensenleven dat niet de grond is voor de eeuwigheid. Allerlei godsdienstige gevoelens, overtuigingen, uitredingen en wellicht zelfs bemoedigende teksten schijnen genoeg te zijn om God te gaan ontmoeten. Maar zalig is, om te mogen delen in dat wat de drie-enige God in Christus heeft gedaan. Een afsnijdende prediking is nodig, om deze enige grond van de zaligheid aan te wijzen en te prijzen. Wellicht zijn er ook kerkmensen en Avondmaalgangers, die roemen in hun geloof en ondertussen in hun levensopbaring ronduit 'werelds' leven. 'Zij belijden dat zij God kennen' schrijft Paulus in het 16^e vers van de brief aan Titus, 'maar zij verloochenen Hem met de werken, alzo zij gruwelijk zijn en ongehoorzaam en tot alle goed werk ondeugende'. Ook daarom is een afsnijdende prediking zo nodig.

Wat het uitwerkt

Wie geen vreemdeling in het kerkelijk Jeruzalem van vandaag is, weet dat zo'n eerlijke prediking tegenstand oproept. Trouwens, allereerst enige kennis van het verdorven eigen hart onderstreept deze tegenstand. Een (kerk)mens wil er eigenlijk wel binnen, maar nooit buiten gezet worden. Als het tweesnijdend zwaard van Gods Woord in het vrome vlees wordt gezet, klinkt het al snel: 'Deze rede is hard, wie kan dezelve horen?' (Joh. 6:60b). En regelmatig verbindt men hieraan dezelfde consequentie als we lezen in het vervolg (vers 66): 'Van toen af gingen velen Zijner discipelen terug, en wandelden niet meer met Hem'. Maar onder die eerlijke prediking - toen en nu - mag ook die andere uitwerking van vers 69, om het eeuwig welbehagen, worden vernomen: 'En wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods'.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

